

GEA

TS

2

Z. oct.

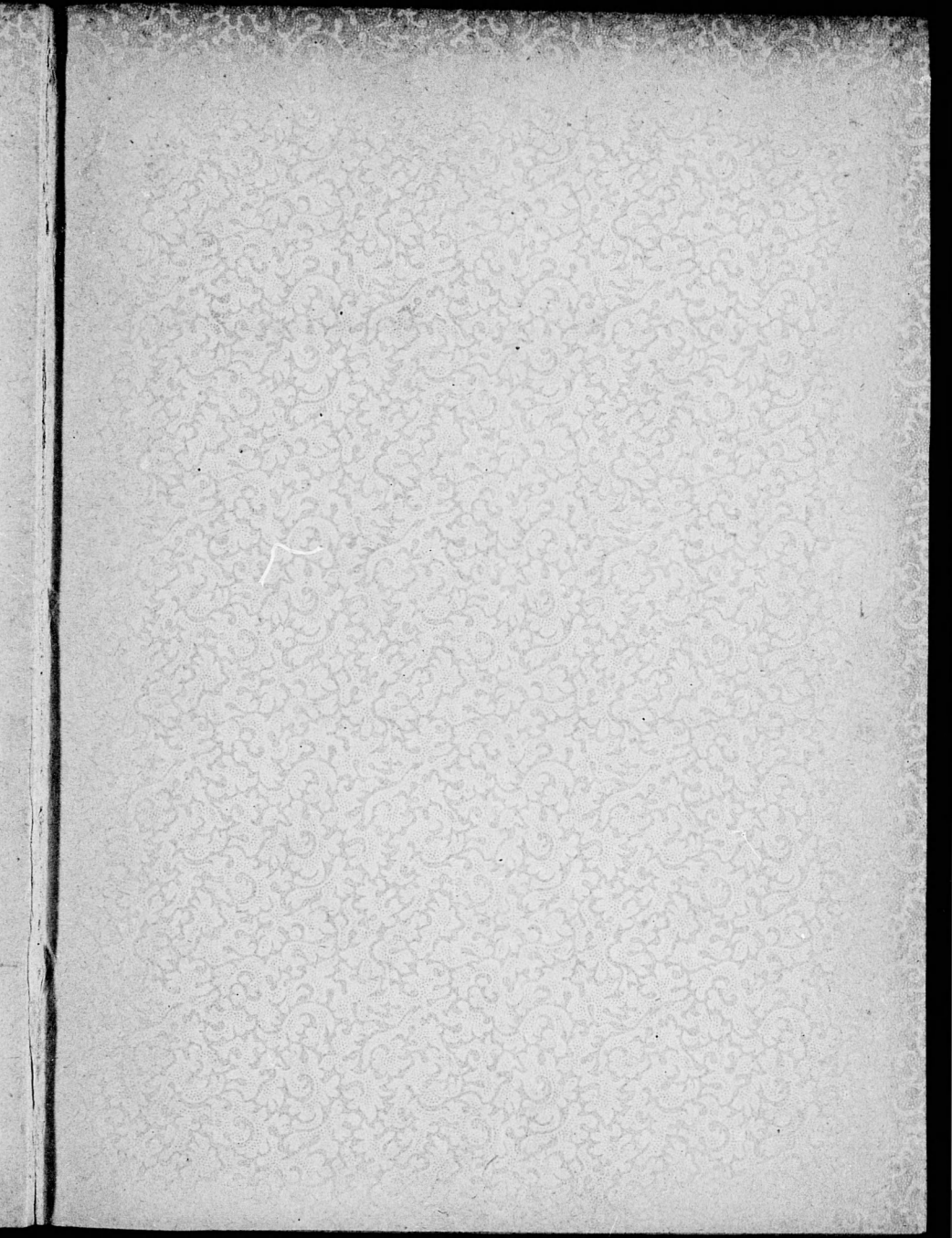
3162

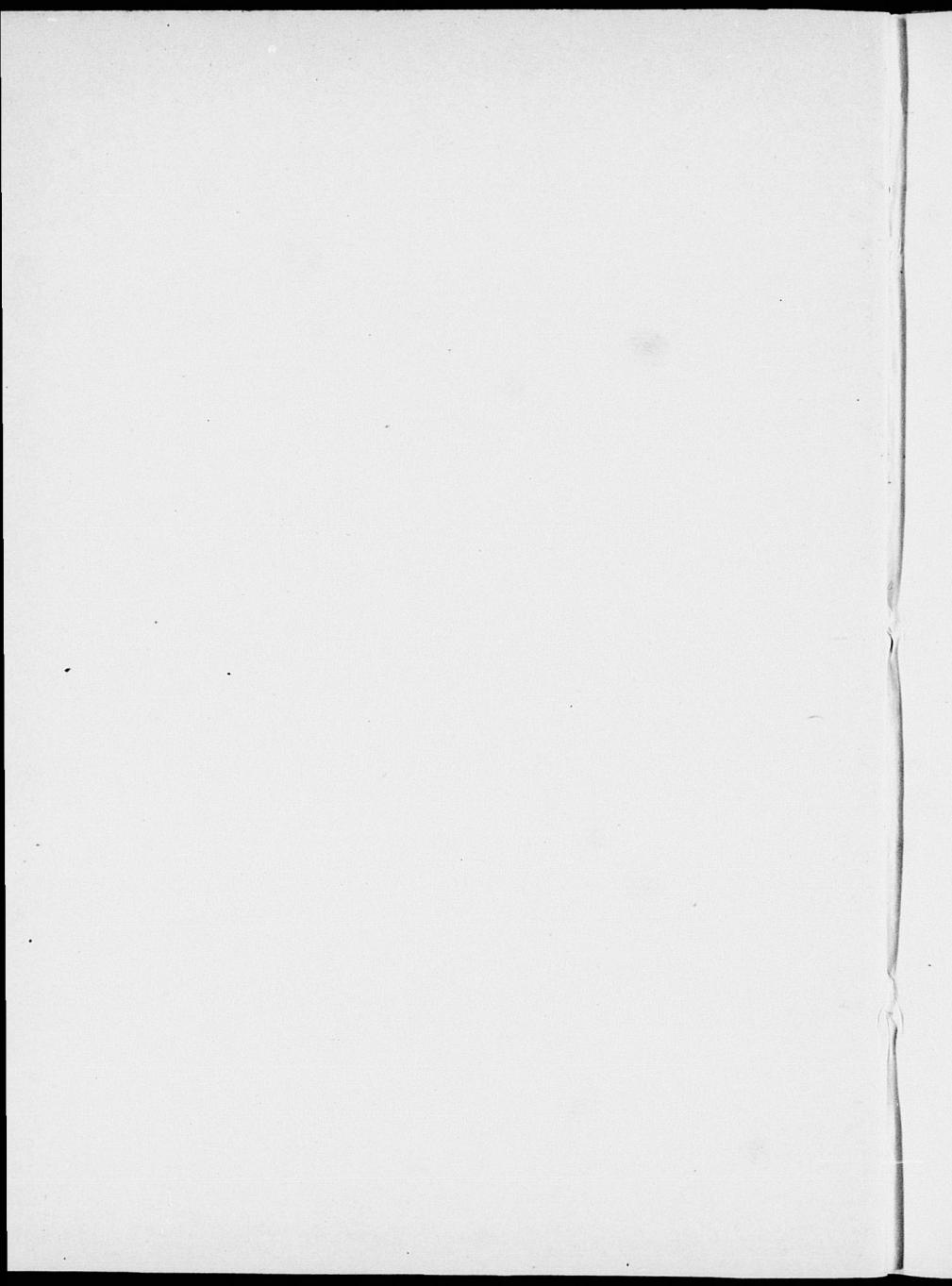

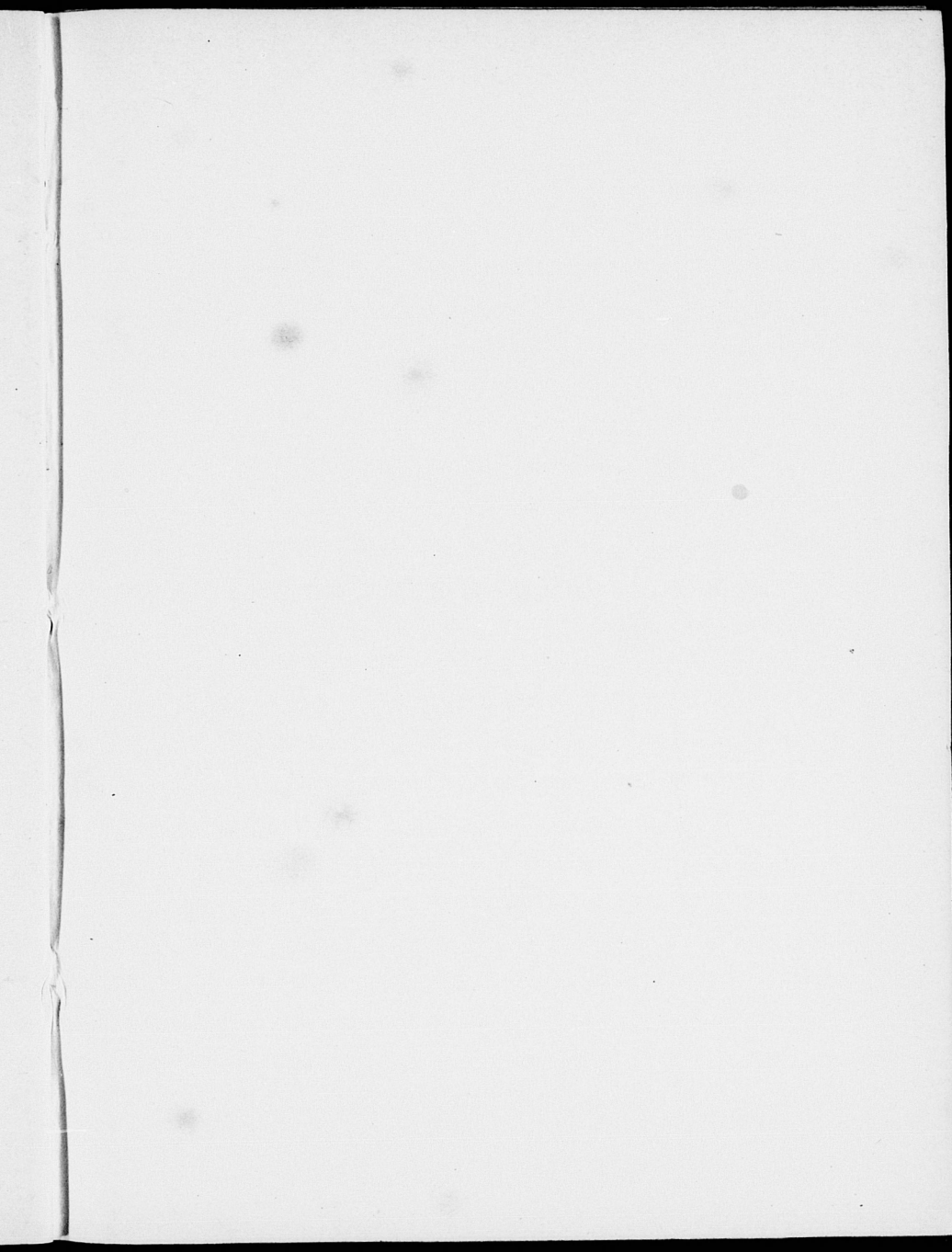
GESCHENK

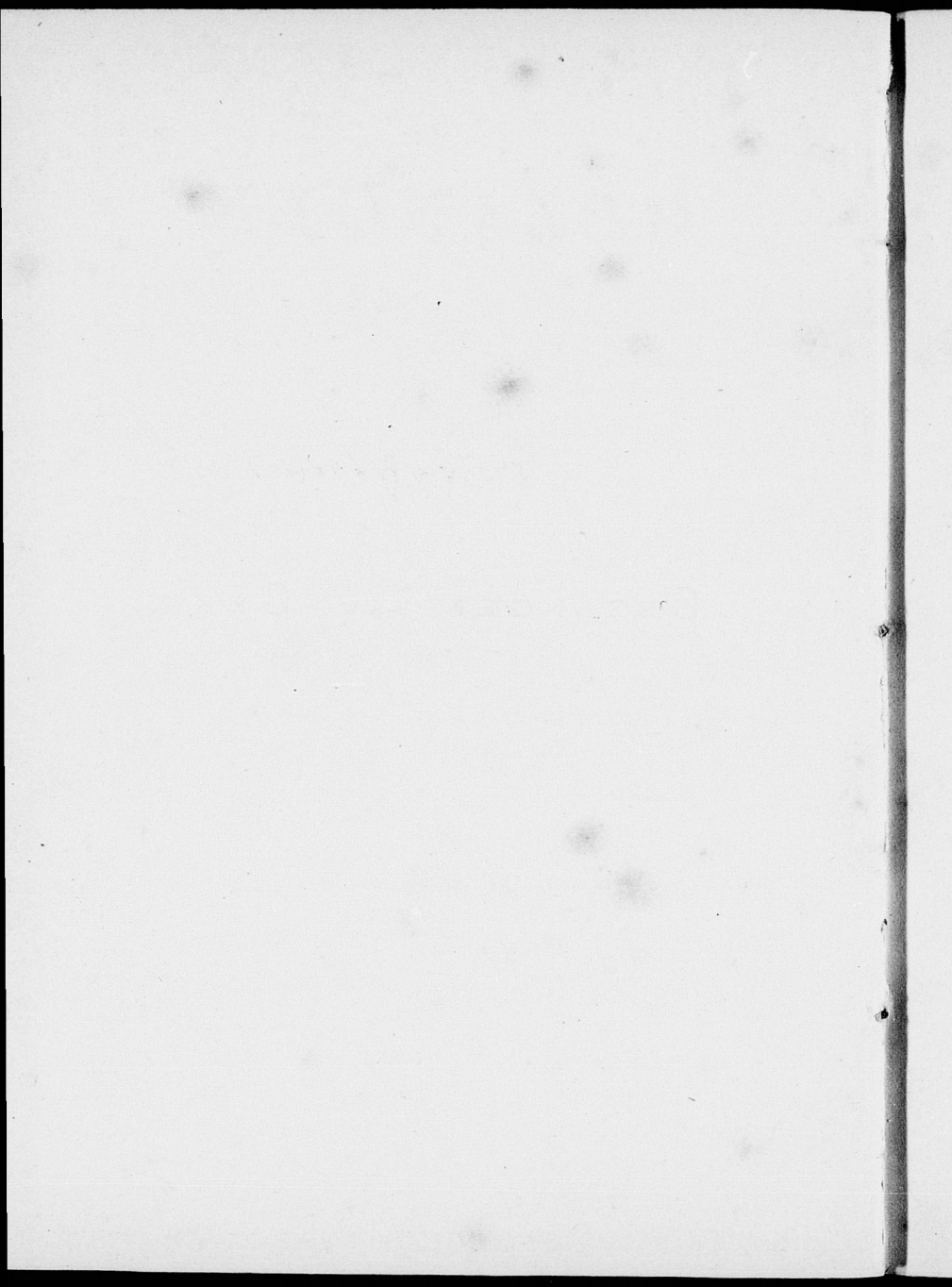
VAN

den Heer H. W. YWEMA Jr.

Z 8° 3162

GEZANGEN

VAN

GEKA.

(Hof. G. Knikker)

IN HET LICHT GEGEVEN

DOOR

NICOLAAS BEETS.

UTRECHT, J. BIJLEVELD. — 1871.

RIJKSUNIVERSITEIT TE UTRECHT

2299 876 3

Snelpersdruk van KEMINK EN ZOON, te Utrecht.

VOORBERICHT.

GEKA is een vrouwennaam. Wat in de volgende bladzijden wordt aangeboden komt uit vrouwelijke hand. Dit, en dat deze dichtstukjes een innig godsdienstigen geest ademen, van hoe groote beteekenis ook, zou op zichzelf nog niet voldoende wezen om ze te mogen algemeenmaken en aanbevelen. Want het past der vrouw, het past ook den godsdienstigen geest beter te zwijgen of in proza te spreken dan met slechte of al te middelmatige verzen optetreden. Voor dezen toch behoort, zoo min onder Christenen als onder Heidenen (zie Horatius), eenig voorwendsel te worden aangenomen, en de heiligste zaak is met zulke oneerbiedigheid niet gediend. Doch indien ik

iets gevoel, dan gevoel ik hier echten dichtgeest, zang des harten, bij geen gering kunstvermogen. Zekerlijk, niet al de stukjes hebben dezelfde verdiensten, maar er zijn er onder, van welke ik de vervaardiging aan hun vrouwelijke auteur zoude kunnen benijden.

Utrecht;
februari 1871.

B.

INHOUD.

	Blz.
Zijt ge in vreugde. (Joh. 16 : 23. Jac. 5 : 13).	3
Laat u leiden. (Rom 8 : 32).	5
Zalig zijn de armen van geest. (Matth. 5 : 3).	6
Geen Stoicijn	8
Avondzucht	11
Moedersmart.	13
Wat waarde heeft en geeft.	15
Een onweersbui.	19
Komt. (Joh. 7 : 37. Joh. 10 : 11).	23
Vrije gunst	25
Ik ben mijnen broederen vreemd geworden. (Ps. 69 : 9)	27
Na smarte	30
't Zegt weinig	32
Geen leengoed	34
In het voorjaar.	36
Bladvulling	39
Naar boven!	40
Kleederen des heils	42
Zwaarste proef	43
Mijmering.	44

	Blz.
'k Heb kort geleefd	49
Een laatste wensch	52
De kranke in den vreemde	54
De teringlijder. I. In het vaderland. II. In het zuiden. III. Op den rand der eeuwigheid	56
Gevoel van leven	61
Heimwee	63
De zee bij storm	67
Vriendentrouw. (Aan Anna)	70
Slechts Hij	73
Liefde	75
Op den lijdensweg	77
Vriendschap	79
Aan het meer van Genève	83
Montreux	85
Zwitserse kinderbegrafenis	88
Geef mij tranen	90
Een woord van lof	91
Vergeet-mij-niet	92
Da Costa's dichtwerken in Volksuitgave aangekondigd.	94
De Sneeuw en de Stormwind	97
De Sneeuw en de Zonnestraal	99
Twee Hagelsteenen	101
Heb lief, lijd, en ween	103
Zielzucht	104
Aan den Heiligen Geest	107
Vrijheid	111
'k Vraag niet	114
Een danktoon	117

Door onwillekeurig verzuim van mijne zijde is de aanwijzing achtergebleven, dat de stukjes op blz. 3, 5, 6, 25 en 73 *navolgingen* zijn, uit het Hoogduitsch.

N. B.

WAARDI

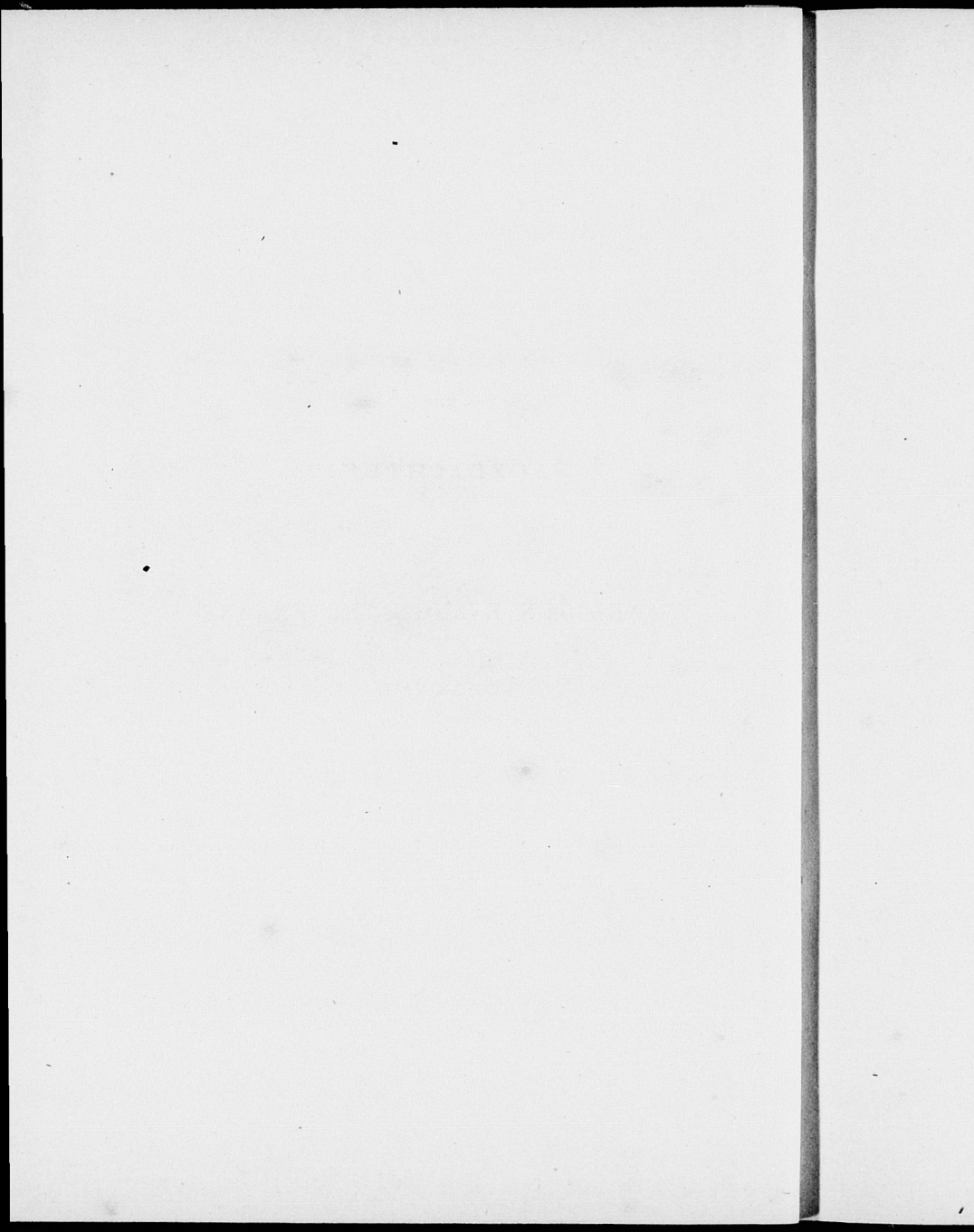
DER

NAGEDACHTENIS

EENS

ARDIGEN EVANGELIEDIENAARS

TOEGEWIJD.

Zoo in mijn ziel 't GELOOVE leeft,
't Welk stervend troost, zoo wel als nu,
Dat God me om Christus wil vergeeft:
Ik dank het U.

Zoo mij de HOOP het leed verzoet
Bij 's levens stormen bang en ruw,
En me ook in 't lijden juichen doet:
Ik dank het U.

Zoo in mijn hart een LIEFDE woont,
Van elke zonde wars en schuw,
Die iets van Jezus' beeld vertoont:
Ik dank het U.

Zoo iemand aan mijn lippen hing
Omdat ik van wat laag is gruw,
En slechts wat lieflijk is bezing,
Ik dankte 't U.

O! Dat mijn hart uw hart erkenn'
 En zich aan woord en daden huw;
 Want dat ik zijn mag wat ik ben,
 Ik dank het U.

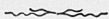
Maar uit der englen zalig koor,
 Dringt zacht een welbekende stem,
 Als eertijds, tot mijn ziele door:
 „Neen! dank het HEM!

„Hem, die u mij ontmoeten deed;
 „Hij gaf mij 't Woord, en 't Woord zijn klem,
 „Die voor MIJN schuld en de UWE leed:
 „Dank, dank het HEM!

Ja, U zij dank, mijn God en Heer!
 Eens in het nieuw Jeruzalem,
 Breng ik, volmaakt, U lof en eer,
 En daarna dank ik hem.

ZIJT GE IN VREUGDE.

Joh. 16 : 23. Jac. 5 : 13.

Zijt ge in vreugde? Treed uw God
Psalmenzingend nader:
Zijt ge in lijden? Breng uw lot
Biddend tot den Vader.
Vleugels zij U vreugd en smart,
Die u opwaarts voeren,
Om aan Jezus' broederhart
Vaster u te snoeren.

Hem die bidt zijn hulp en raad
Door den Heer besproken,
En zijn woord, dat nooit vergaat,
Werd nog nooit gebroken.

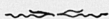
Hem, die 't leven voor u liet,
Zoudt gij niet gelooven?
Laat u toch door twijfel niet
't Zoet vertrouwen rooven!

Treed als een vrijmoedig man
Uwen Vader tegen;
't Is met wie niet bidden kan
Zeker slecht gelegen.
Schoon 't u somtijds moeilijk zij,
Toch moogt gij niet zwijgen.
Op de zwakste zucht wil Hij
Zich als Helper neigen.

Werd u niet een vleuglenpaar
Door den Heer gegeven,
Om gelijk een adelaar
Naar de zon te streven?
Op dan, sla de wicken uit,
Kind van stof en smarte!
Niets dat in uw vlucht u stuit
Naar Gods vaderharte!

LAAT U LEIDEN.

Rom. 8 : 32.

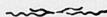

Laat u leiden, laat u dragen,
O Mijn hart! en wees toch stil.
Elke morgen, die zal dagen,
Brenge slechts wat uw Vader wil.
Vreezen kan slechts, die vergeet
Wat zijn God reeds voor hem deed.
Voor 't geloof zijn donkre wegen
Rijk aan liefde, licht, en zegen.

Leer te nemen, laat u geven
Ook genade voor gena!
Kunt gij zorgen, twijflen, beven,
Met het oog op Golgotha?
Die zijn Een'ge gaf voor u,
Schenkt ook alle dingen nu;
Leer te nemen, laat u geven
Vrede en vreugd en 't eeuwig leven.

ZALIG ZIJN DE ARMEN VAN GEEST.

Matth. 5 : 3.

Er kan in 't hart des menschen
Een wondre vrede zijn:
't Kan juichend psalmen zingen
Ook onder smart en pijn.

Als ons van eigen rijkdom
En roem niets overblijft,
Dan komt die zalige armoê,
Die ons naar Jezus drijft.

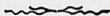
Hoe meer van alle steunsels
Zijn liefde ons hart ontbloot,
Hoe meer wij willen rusten
Als kindren in Gods schoot.

Van uit een donkre diepte
Zien wij zijn liefdelicht,
En keeren vol verlangen
Daarheen het aangezicht.

En midden in het strijden
Gevoelt men meer en meer:
Niet anders daalt de vrede
In onze ziele neer.

Het meest verbrijzeld harte
Wordt eens door God geheeld;
Die alles gaf verloren,
Die wordt het rijkst bedeed.

GEEN STOÏCIJN.

Voorwaar, ik ben geen stoïcijn,
En hoop het nooit te wezen;
Want vreugd is vreugd, en pijn is pijn,
Zoo heden als voordezen.

Als God mij tuchtigt en kastijdt,
Dan wil ik pijn gevoelen,
En 'k vraag terwijl mijn ziele krijt,
Naar 's Vaders wijs bedoelen.

Dan zeg ik, en ik kus de roê,
„Verdiend is uw kastijding;
Maar kon het met wat minder toe,
Dat waar mij een verblijding.”

Een paradijs of zandwoestijn
 Zal nooit mij 't zelfde wezen;
 't Is mij een ramp om ziek te zijn,
 Een weldaad te genezen.

Als ik mij frisch en vroolijk voel
 Dan dank ik God van harte:
 'k Verdiende, liet zijn gunst mij koel,
 Het tranenbrood der smarte.

De morgen met zijn purpergloed,
 De lente met haar bloemen,
 Ja, *al* wat lieflijk is en goed
 Zal 'k goed en lieflijk noemen.

Ook van verbloemen houd ik niet:
 De zonden zijn mij zonden;
 En slechts de hand van Jezus giet
 Mij balsem in de wonden.

Een sterke geest zij als een steen
 Voor streelen of kastijden;
 Maar slechts de christen, hij alleen
 Toont veerkracht in het lijden.

De dood slaat eens zoo'n rots tot gruis;
 Maar uit de tent der vromen

Draagt hij Gods kind naar 't vaderhuis,
En maakt zijn heil volkomen.

Deze aarde is schoon, den Heer tot prijs,
Ook voor den hutbewoner;
Maar 't zondelooze paradijs
Is zeker nog veel schooner.

Toch haast ik niet. Maak, Heer! mijn hart
Tot wat gij wilt gewillig,
Doch Heiland! nooit voor vreugd of smart
Mij koud of onverschillig.

O neen, ik ben geen stoïcijn,
En wensch het nooit te wezen;
Want vreugd is vreugd, en pijn is pijn;
En wat moet hij rampzalig zijn,
Die hopen wil noch vreezen.

AVONDZUCHT.

Op vleuglen van schaduw en geuren
Daalt de avond in scheemrenden gloed:
De zon dooft haar schitterende kleuren
In 't koelende nat van den vloed.

De hemel ontwaakt weer ten leven,
En de aard nijgt onmachtig ter rust;
Hij heeft, als door liefde gedreven,
Haar zwijgend ter sluimring gekust.

De starren zien stil naar beneden,
En glanzen van reinheid en vreugd;
Zij lokken tot stille gebeden,
Die sterken tot vroomheid en deugd.

Op vleuglen des leeds en der liefde,
Verheft zich mijn ziel naar omhoog;
Geen lichtstraal die 't donker doorkliefde,
Die immer zoo snel zich bewoog.

En 't hart, met zijn zonden en zorgen,
Vindt rust en vertroosting in God:
Bij hem zijn wij veilig geborgen,
Al treft ons miskenning en spot.

O Gij, die met hopen en vreezen
Den weg vraagt naar 't vaderlijk huis,
Ook u is de sterre verrezen,
Die schijnt van de kribbe naar 't kruis;

Die schijnt van het kruis naar den hemel,
Waar zonde noch hel iets vermag,
Waar morgen- en avondgewemel
Zich oplost in d'eeuwigen dag.

MOEDERSMART.

„O Sluimer zoet! Reeds draaide een tiental zonnen
Rondom uw stille legersteê;
't Is me of waar pas uw slaap begonnen!
Rust, lieve, in vreê!

„Wat waart gij schoon! Vooral in moeders oogen!
Ach, dat het graf het al verslindt!
Maar 't zal u niet behouden mogen!
Slaap wèl, lief kind!

„Wat waart gij lief! Hoe vriendlijk en hoe schrande,
Hoe rein, eenvoudig van gemoed!
Gij waart geen kind als ieder ander.
Uw rust zij zoet.

„Wat waart gij goed! Mijn smart kondt gij beweenen.
Een lichtstraal waart gij in den nacht.
Ach toen het dag werd gingt gij henen!
Mijn kind, rust zacht!

„Gij waart een duif, nog onbesmet van veëren.
Daar reptet gij de vleuglen snel,
Om 't kwaad 't ontgaan in reiner sferen.
Slaap, lieveling, wèl!

„Gij gingt bijtijds. Wat stortte ik al een tranen,
Sinds gij ze mij hebt weggekust!
Uw lentezon zal nimmer tanen.
O slaap gerust.

„Ja wel bijtijds. Had 'k ooit mijn God gevonden,
Zoo lang gij — ach! mijn afgod waart?
Vergeven zijn thans al mijn zonden!
Rust zacht in de aard!

„Als ik ontslaap, ('k zie reeds dien morgen dagen!)
En ik mijn Heiland heb gezien,
'k Zal dan naar u het eerste vragen...
Tot wederzien!”

WAT WAARDE HEEFT EN GEEFT.

't Hart geeft waarde aan woord en daad.
Wat we ook mogen doen of laten,
Zoo daarin het hart niet slaat,
Zal de Heer het alles haten.

't Hart, hoe zondig, hoe ontaard,
Is meer dan een wereld waard!

Want Gods eigen lieve Zoon,
Door wien alles is geschapen,
Snelde van zijn hemeltroon
Tegen zonde en hel te wapen,
En zijn heilge stervenssmart
Werd de losprijs van ons hart.

Vrienden, ben ik soms in nood,
Wilt gij dan mij niet verlaten,
Werpt gij alles me in den schoot,
Wat gij weet dat mij kan baten:
Ach! zoo gij me uw hart ontheemt,
Maakt me uw weldaad koud en vreemd.

Maar wat drinken uit den vloed;
Maar een stroohalm weggenomen;
Maar een handdruk of een groet,
Of het staamlend woord eens vromen:
Zoo 'k een hart er in ontmoet,
Doet het, o! mijn ziel zoo goed!

Slechts de liefde is gangbre munt
In het koninkrijk des Heeren;
't Is als voorrecht ons vergund
Schatten daarvan uit te keeren:
Want hoe milder of men geeft,
Wonder Gods! hoe meer men heeft!

Wereld, met uw mommerij,
Met uw stapels complimenten!
Ga gerust mijn deur voorbij,
Als ge uw klatergoud wilt venten:
'k Wissel niet uw valsche munt,
Die slechts gij gebruiken kunt!

IJde wereld! neen geen hart
 Klopt er in uw groote daden!
 Hebt ge er een — 't zou, vuil en zwart,
 De onschuld met een kus verraden!
 Gij zijt Satans slavenrijk,
 Kruipend om wat blinkend slijk!

Slechts voor U, barmhartig God!
 Is 't der moeite waard te leven.
 Ware vrijheid, 't kinderlot,
 Wordt ons in Uw dienst gegeven.
 Heer! Uw hemel noch deze aard
 Waar mij zonder U iets waard!

Heiland! Gij verstaat de kunst,
 't Zielsgeheim van 't reinst beminnen;
 Gij verneert niet door uw gunst,
 Maar verkwikt en ziel en zinnen;
 Want uw hart, zoo trouw, zoo teer,
 Legt gij in uw gaven neer.

Ook wanneer gij mij kastijdt,
 Mij geen zonde laat verhelen,
 Mij langs donkre wegen leidt,
 Midden uit mijn luchtkasteelen,
 Straalt uw liefdehart mij toe:
 En ik kus de geeselroê!

Lieve Jezus! laat mijn hart
't Uwe in al mijn doen ontmoeten;
Laat Uw liefde mij de smart
Van bedrogen hoop verzoeten;
Doe mijn woorden en mijn daân
Uit een hart vol liefde ontstaan.

EEN ONWEERSBUI.

Ach, de aarde treurt! Haar schoon verdort!
Zij reikhalst om haar dorst te lesschen,
Als God zijn volle waterflesschen
Tezamenbrengt en ledigstort.
De lucht is vuur. Met droge lippen
Verlaat het vee de droge sloot.
't Kind laat zijn nieuwste speelgoed glippen,
En sluimert in op moeders schoot.

De booze mort: „Waar blijft Gods zegen?
Mijn veldgewas verdroogt, verkwijnt!”
De vrome bidt: „Geef elk uw regen,
Gelijk, Heer! elk uw zon beschijnt!” —

En eindelijk komen — als gordijnen
 Voor 't blaakren van den zonnegloed,
 Als veelbelovende fonteinen, —
 De wolken; en wat leeft schept moed.

Voelt gij de stilte? Dat is wachten;
 Een wachten met gebogen hoofd
 Op weldaân uit gena beloofd;
 Dat is het ademlooze smachten
 Der langbeklemden borst naar lucht;
 Dat, stilte uit diep ontzag geboren.
 Gij zoudt uw polsslag kunnen hooren;
 Want eerbied boeit tot zelfs een zucht.

De storm zal 't koele voorhoofd beuren.
 Ai mij! 't is of de bui zich wendt!
 Zie hoe de zon kijkt door de scheuren
 Van de opgereten wolkentent!
 Vrees niet! God toont een oogwenk later
 Hoe Hij ontfermend nederziet;
 De woudeik en 't vergeet-mij-niet,
 Hij hoort hun beider kreet om water.

De hemel dreunt en staat in vlam!
 Daar ruischen reeds de regendroppen,
 Beperlen bloem en rozenknoppen,
 En kussen zeegnend tak en stam.

't Versterkend druijpad wischt den boomen
 Het droevig stof van 't matte hoofd,
 En veldgewas en zomerooft
 Verkwikt zich aan de frissche stroomen.

De storm, waarvoor het woudkoor zwijgt,
 Doet luid zijn halleluja hooren;
 Der stroomen bruisend lofied stijgt,
 Bij harpgeruisch van golvend koren;
 En dreunend valt de donder in,
 Als 't orgel in het huis des Heeren:
 De schepping poogt den Schepper te eeren,
 Die 't al verzorgt met vadermin!

Jehova schrijft met bliksemstralen
 Zijn naam aan 't zwarte wolkendak.
 Daar deinst het weg! Ziet gij haar pralen,
 De kroonlamp, die zijn hand ontstak?
 't Is om zijn zevenkleurig teeken
 Te zien in wolk en waterdrop,
 Dat ons van 's Heeren trouw zal spreken,
 Tot 's werelds jongsten harteklop!

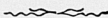
Zie, de avondzon (de bui dreef over)
 Hult beemd en bosch in purpergloed;
 Hoe schittert in 't verjongde loover
 Der diamanten overvloed!

Het bloembed prijkt met frisscher kleuren;
De vlinders fladd'ren af en aan;
Terwijl de liefelijkste geuren
Als wierookwalm naar boven gaan!

't Gevogelt schatert in de dreven;
Het rund springt loeiend om door 't gras;
Het eendje klapwiekt in den plas,
Als poogde 't blijde omhoog te streven;
Ook gindsche grijsaard stemt in 't koor
Der schepping, na zoo mild een regen:
„Geen enkle ramp, bij zooveel zegen:
Genadig God, heb dank er voor!”

K O M T.

Joh. 7 : 37. Joh. 10 : 11.

Komt! Gods teeder welbehagen
Schept wat geen woestijn u biedt.
Onze Rotssteen wordt geslagen,
En het Levend Water vliet.
Laaft u aan de frissche stroomen,
Zielen, die van dorst versmacht!
't Geeft een eeuwge levenskracht;
't Vloeit voor ieder, die wil komen:
Komt! Het Levend Water wacht.

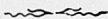
Komt! Het is de Goede Herder,
Die u naar de waatren wenkt;
Wiens getrouwe liefde verder
U in malsche weiden brengt.

In zijn schoot draagt hij de lammeren,
 Op zijn schoudren, trouw en teêr,
 Voert hij de afgedwaalde weêr —
 Komt dan, uit dit dal der jammeren,
 Werpt u aan zijn voeten neêr!

Stervling! Vlied uw eigen wegen,
 En verwerp uw eigen staf!
 Treedt de dood u eenmaal tegen,
 Bij de vingren breekt hij af.
 Door de donkre doodsvalleien
 Baande Jezus ons het spoor:
 Volg hem! Zie, hij gaat u voor,
 Wilt ge u aan zijn boezem vlijen,
 O dan draagt hij 't dal u door.

Allen wil hij zaligmaken.
 Hoor! hij roept bij name ook u.
 Hemelvrede zult gij smaken.
 Kom toch haastig, kom toch nu!
 Heden laat genade u nooden;
 Morgen (siddring grijpt mij aan!)
 Kunt gij voor den Rechter staan
 Aller levenden en dooden.....
 Zult gij dan 't verderf ontgaan?

VRIJE GUNST.

'k Wil van genade leven
Tot aan mijn jongsten snik;
Aan haar mij overgeven
In 't uiterst oogenblik.
De bron van mijn verblijden,
Mijn 's harten vaste grond,
Mijn troost in alle lijden
Is Gods genâverbond.

Mij werd op alle wegen
Veel liefde en tederheid
En niets dan enkel zegen
Door 's Heeren gunst bereid.

Wie zou ze kunnen noemen,
Zijn wondre liefdedaân!
Hieronder, duizend bloemen,
Daarboven, zon en maan.

Ik weet wat zij verkonden;
'k Geniet er dankbaar van, —
Maar dat ik in mijn zonden
Genade vinden kan,
Dat is wel 't allergrootste,
Dááaraan is niets gelijk;
Dat heiligt zelfs den snoodste,
En maakt den armste rijk.

Hoe zou mijn hart versagen
Bij lijden en verdriet!
Hoe zou 'k mijzelfven dragen,
Droeg Gods genâ mij niet?
Komt! wie de schuld doet beven,
Juicht mede in vreugd en pijn:
'k Zal van genade leven,
En eeuwig zalig zijn.

IK BEN MIJNEN BROEDEREN VREEMD
GEWORDEN.

Ps. 69 : 9.

Mijn Heiland, 'k kom tot U; waar zou ik anders henen?

Al zijt ge in heerlijkheid verhoogd:

Toch zal ik aan uw voeten weenen

Tot gij mijn tranen hebt gedroogd!

Der wereld vreemd te zijn — wie zou het anders willen?

Dan ach! 'k ben ook mijn broedren vreemd:

Ik torsch mijn krtuis u na, terwijl mijn knieën trillen,

En niemand, die er acht op neemt.

In 't midden van Uw volk ben 'k eenzaam en verlaten;

Geen handdruk waar een hart uit spreekt;

Geen ziel die mij begrijpt, wier troostwoord mij zal baten,
 Wanneer mijn hart van droefheid breekt.

Heb Ik dan niet geloofd? Zijt Gij dan niet mijn leven?
 Hebt gij mijn losprijs niet betaald?
 Of heb ik weinig lief, schoon veel mij is vergeven,
 Zoodat het mij aan vruchten faalt?

Gij weet het, Gij alleen, die harten kunt doorgronden;
 Ik ben geen oorzaak mij bewust;
 Maar reinig toch mijn ziel van haar verborgen zonden!
 Slechts uw genade maakt gerust.

Heer! heilig mij de smart, en maak mij offervaardig
 En vriendlijk jegens iedereen;
 Geef mij een diep besef: „ik ben geen liefde waardig;”
 En danke ik alles U alleen.

Want mocht ik op mijn pad een reisgenoot ontmoeten
 Naar 't hemelsche Jeruzalem,
 Die met mij bad en weende en dankzegde aan uw voeten:
 Gij diebre Heer! Gij zondt mij hem!

En ware er ook niet één, Gij die mij zooveel jaren
 Met teedre moederarmen droeg,
 Gij, Gij verstaat mijn hart, het trillen zijner snaren,
 En dat, o Heer! is Mij genoeg.

Mijn Heiland 'k blijf bij U; waar zou ik anders henen?

Ik weet dat gij mijn heil beöogt;

'k Mag aan uw broederharte weenen,

Tot Gij mijn tranen hebt gedroogd.

NA SMARTE.

Ik dank U, Heer! dat Gij toornig
op mij geweest zijt; maar Uw toorn
is afgekeerd, en Gij troost mij.

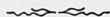
Jes. 12 : 1.

Zou ik niet mijn tranen drogen,
Nu de smarten zijn geleên?
Stralen niet Gods vriendlijke oogen
Door den gloed zijns torens heen?
Heer, mijn God! ik wil u danken.
Dat Gij zóó mijn hart geneest!
Is al 't middel wrang geweest,
Nooit zal uw genade wanken
Voor de ziele, die U vreest!

Na bestraffen en kastijden,
Waar uw vaderhart bij bloedt,
Blijkt ons weer uw medelijden,
Uw onbluschbre liefdegloed.
Alle smart doet Gij bedaren
Door den balsem van uw Woord;
En Natuur brengt stemmen voort,
Die een zoeten vrede baren,
Als der englen harpakkoord.

God! o doe mij heilig leven!
Gun de zonde in mij geen rust!
Neem gij, wat ik niet wil geven,
Geef mij slechts wat *U* gelust!
Moet ik strijden, moet ik lijden,
Vader, dat Uw wil geschied!
Maar begeef, verlaat mij niet!
Eens toch zult gij mij verblijden,
Waar geen enkle traan meer vliet.

'T ZEGT WEINIG.

't Zegt weinig aan een kwaad nooit schuldig zich te maken
Door ieders eergevoel geschandmerkt en veracht;
't Zegt weinig de ijdelheer der wereld te verzaken,
Als in dat offer ons hare eere tegenlacht.

't Zegt veel, wat zondig is in daden en gedachten
Te mijden door den drang van een oprecht gemoed;
Wat goed en lieflijk is met geestdrift te betrachten
Alleen omdat het schoon en lieflijk is en goed.

Maar alles zegt het, om uit liefde tot den Heere
De toovermacht van 't goud standvastig te weerstaan;
Eenyoudig, ongemaakt, alle aardsche roem en eere
Bij d' aanblik van het kruis blijmoedig af te slaan.

't Zegt alles, alles, waar het algemeen gevoelen
Meewarig over U den mond ten glimlach trekt,
Kloekmoedig vóór te staan, bij reinheid van bedoelen,
Wat U als waarheid geldt, wat Uw bewondring wekt.

't Zegt alles, naar Gods beeld zich hijgend uit te strekken,
Omdat zijn heiligheid der ziele schoonheid is;
Door liefde en deeglijkheid najver op te wekken
Der wereld van Gods woord een kloek getuigenis.

't Zegt alles, ongezien dan door den Ongezienen,
Den wensch te wederstaan die Zijne wet weerstreeft;
Niet om door eigen deugd den hemel te verdienen,
Maar daarom dat zijn gunst ons dien geopend heeft.

Kan 't pijnlijk zijn en bang als we ijvrig 't goede willen,
En Gods ontzagbre wil ons wachten, lijden doet;
Vermag de hemel niet dat zieleleed te stillen:
Een glimlach van Zijn oog, en alles is verzoet.

GEEN LEENGOED.

Van ware vriendschap is het geloof in
Christus de grond, de liefde tot Christus
de band, de hope op Christus de kroon.

Neen lieve, 'k geef *U* niet terug aan den Heer;
En zou Hij dat eischen? O neen!
Al wat ik ontving, geef ik willig Hem weer,
Maar harten geeft Hij niet ter leen.

Elk hart, dat de Heer uit genade mij schonk,
Behoort mij voor eeuwig geheel;
Want wat, in dit leven, mij immer ontzonk,
Hun liefde blijft altijd mijn deel.

Beminnen we elkander in Hem, die ons mint,
Die trouw blijft in leed en gevaar;
Is Christus de band, die ons samen verbindt:
Wat scheidt ons dan ooit van elkaar?

Godzelf is DE liefde; Hij breekt dus niet af.
 Wat vloeit uit zijn eigen bestaan....
 O, als ik ontslaap, ween dan niet bij mijn graf,
 Ook U zal hij spoedig ontslaan.

En ben ik dan ginds bij mijn Vader te huis,
 'k Breng daar van mijn vrienden wat meê:
 Hun beeld in die ziele, waaraan Hij door 't kruis,
 Een wonder van liefde-macht dee.

'k Hervind die mij voorging, 'k ontvang die hier bleef;
 Want ruimte noch tijd scheidt het hart.
 En als ik bij Christus, mijn zielevriend, leef,
 Dan voel ik van scheiding geen smart.

En — o, dat volzalige levensgenot,
 Ik proef het bij voorsmaak reeds nu!
 Want vroeg hij mij offers.... Gij weet het mijn God,
 Te dierbaar is niets mij voor U.

Dus waarlijk, al gingt gij mij voor naar den Heer,
 'k Had toch U van Hem niet ter leen;
 Hij zou U bewaren; Hij schonk U mij weer,
 Zoodra 'k in zijn hemel verscheen.

IN HET VOORJAAR.

Zoo, lieve zon, verschijnt gij nu!
't Was waarlijk niet beleefd van u
 Ons zoo te laten wachten!
'k Heb dagen, weken achtereen,
Vol ongeduld naar u alleen
 Aanhoudend zitten smachten!

't Was valsche schaamte en anders niet,
Dat gij dien sluier hangen liet.
 Voor uw aanminnig wezen!
Gij zijt zoo waar geen bloode maagd
Wier schuchterheid geen blik verdraagt;
 Men mag wel d'Uwen vreezen!

'k Dacht zuchtend elken donkren dag:
 „Ach! als de zon maar even zag
 Hoezeer wij haar behoeven, —
 De kranke wandlaar in 't plantsoen,
 De vogelkens en 't jonge groen, —
 Zij zou ons niet bedroeven!”

Eens keekt gij waarlijk naar beneên;
 Maar, met een lach door tranen heen,
 Verdweent gij uit onze oogen.
 Doch 'k dacht „heeft ze onzen nood gezien,
 Dan komt ze ook gauw voor goed misschien;”
 En 'k heb mij niet bedrogen.

Wees daarom welkom, lieve zon,
 Die ik zoo noode ontberen kon,
 Om welgemoed te leven!
 Ging veel ellende uw blik voorbij,
 Verkwik, na al wat lijdt, ook mij,
 En wil mij krachten geven!

Mijn God, ik vraag die weldaad U!
 Was heel de winter koud en ruw,
 Laat thans de lente ons troosten!
 Heb dank dat gij ons smeeken hoort:
 Want immers straalt daar op uw woord
 De warme zon in 't oosten?

In rafels viel haar sluier neer;
 Wij zien den blauwen hemel weêr,
 In eindelooze verte!....
 O, Zonne der gerechtigheid!
 Verhelder zoo, daar 't u verbeidt,
 Den hemel in mijn harte!

Kom zusjelijf, genoeg gewerkt!
 Nu in de lucht het hart versterkt,
 Door 't reinst genot te smaken!
 Wat zien we er beiden suffig uit!
 Kom, spoedig naar het groene kruid!
 Dat zal ons jeugdig maken.

Want God is immers voortgegaan
 Om d' aard met bloemen en met blaân
 Gelijk een bruid te sieren.
 'k Wil staren in haar lief gelaat;
 'k Wil zien of ze ook in feestgewaad
 Met ons zal paaschfeest vieren!

Kom lieve! zijt gij nu gereed?
 De zon beheerscht, gelijk gij weet,
 Den tijd des aardschen levens!
 O, 'k voel het reeds, haar zuivre gloed
 Stort levenskracht in 't kranke bloed,
 En sterkt de ziele tevens!

Ja, nu naar buiten! In de zon,
Die elken nevel overwon,
Zal 'k ruimer adem halen.
En U, die boven zonnen troont,
En ook mijn ziel met goedheid kroont,
Den ruimsten dank betalen.

BLADVULLING.

Zoo, Heiland! ik U bloemen koos,
Uw hemel ten festoen:
Mijn zuster ware een lenteroos,
En ik, ik waar het groen!

Beets.

NAAR BOVEN!

Wat ga ik gebogen door kommer en smart?
Wat wonden de distels mijn voeten?
Alsof ook mijn ziele geen vleugel gewerd,
Om juichend de zon te begroeten!
Ontplooï dan uw wieken! naar boven, mijn ziele!
Geen last, die niet steeds in de vlucht u ontviel.

De wereld, ge ervaart het, is somber en koud;
Ook 't vurigste hart zou bevrozen;
Maar boven — daar straalt zij, de zonne van goud,
Die nimmer haar kracht zal verliezen.
Omhoog dan, mijn ziele! de zon te gemoet!
Zij zal u verwarmen in koestrenden gloed.

De wereld is donker. Een schemrig „misschien”
Is al wat uw oog kan bemerken;

Maar boven, waar dampen en nevelen vliên,
 Zal niets u het uitzicht beperken;
 Daar springt ook de kust u van Kanân in 't oog:
 Dat zal u verkwikken! Omhoog dan, omhoog!

Onrein is de wereld, bedorven de lucht.
 Wat christen zou hier niet bezwijken?
 Maar boven — daar voelt ge u in vroolijke vlucht
 Met kracht en gezondheid verrijken.
 Wat zoudt ge dan kwijnen, in 't heetst van den strijd?
 Naar boven, mijn ziele, den Heer u gewijd!

De wereld maakt slaven. Een klein stukske lint
 Rooft menigeen vleiend de vrijheid;
 Maar boven daar zijt ge zoo vrij als de wind,
 En zalig in 's Meesters nabijheid.
 Omhoog dan, mijn ziele! de starren voorbij!
 Want daar zijt gij zalig; want daar zijt gij vrij!

O wereld van zonden, o wereld van smart,
 Eens zal ik voor goed u ontvluchten!
 Dan wijkt ook de wereld, Goddank! uit mijn hart,
 En 'k zal niet meer weenen of zuchten;
 Dan snel ik mijn Heiland, mijn Heer te gemoet:
 Tot zoolang, mijn ziele, wees stil en houd moed!

KLEEDEREN DES HEILS.

Trek aan, mijn ziel! het priesterkleed
Van zuiver, blinkend linnen;
Bewaar het rein van elke smet
Van buiten en van binnen!

Maar leg nooit af, tot roem van Hem,
Die u bij 't kruis ontmoette,
Het harde, kemelsharen kleed,
Des ootmoeds en der boete.

Uw ootmoed zij geen pronkgewaad;
't Zou Jezus gramschap wekken;
De „mantel der gerechtigheid”
Moet ook dat kleed bedekken.

Dien mantel (denk het in, mijn ziel!)
Heeft Gods genâ geweven.
Wanneer zal hij de koningskroon
Der heiligheid u geven?

ZWAARSTE PROEF.

Mistrouw uw onbetrouwbaar hart,
Hoe teer ge uw God bemint,
Hoe zeer ge ook in de felste smart
In hem uw blijdschap vindt.
Want hebt gij ook 't geloof bewaard
Bij proeven zwaar en veel,
U bleef de zwaarste proef gespaard:
Geen voorspoed was uw deel.

MIJMERING.

Nog eens, nog eens de stad ontweken,
Eer weer de zomer ons verlaat,
De groene bladeren verbleeken,
En roos en lelie sterven gaat;
Eer „ruwe stormen! kille dampen!”
Ous zwakke vrouwen siddren doet;
Want herfst en najaar te bekampen
Eischt mannenkrachten, mannenmoed.
Maar vreeze ik ook, natuur! uw stormen,
Uw neevlen en uw felle kou:
U mint mijn hart in al de vormen,
Waarin ik 's Heeren liefde aanschouw.
'k Kwam aan uw boezem tot bewustzijn,
Ik heb in uwen schoot gerust,

Toen mijne ziele mocht gerust zijn
 Van 't lot aan de andre levenskust.
 O Gij ontroert mij als voordezen!
 En schaam ik me ook mijn tranen niet,
 Toch wensch ik, stil en onbespied,
 Met u, natuur! alleen te wezen;
 Met u wier stil-verheven pracht
 Mij steeds met albezielend leven
 In zalige verrukking bracht,
 Doch die ik vruchtloos, vruchtloos tracht
 In woord of klank terug te geven.
 O! Kon ik andren doen verstaan
 Wat 'k van uw fluistren heb begrepen,
 't Zou hen, door aan uw hart te dweepen,
 Een blik in 't harte Gods doen slaan.
 O Trouwe, teedre moederaarde!
 Schoon ook uw tooi ontluisterd werd,
 Toch zijt gij dierbaar aan mijn hart!
 Iets anders regelt mij uw waarde.
 Gij waart vertrouwd van mijn leed,
 Gij hebt mijn zuchten opgevangen,
 Wanneer een naamloos zielsverlangen
 Mijn hart zichzelve verliezen deed.
 Gij hebt den Zone Gods gedragen,
 Die uit den hemel nederkwam,
 En als een heilig offerlam,
 Naar 's Vaders eeuwig welbehagen,

De schuld der wereld op zich nam.
 Gij hebt zijn stil gebed beluisterd,
 Gij dronkt zijn bloed, zijn tranen in;
 Gij hadt van 's werelds aanbegin
 Iets van zijn liefde ons ingefluisterd.
 Gij toondet eerbied voor Gods Zoon;
 Mocht gij uw doornen hem niet sparen,
 Omdat ze een vloek der zonde waren,
 De mensch, niet gij, vlocht hem die kroon.
 Gij hebt, toen 't menschedom hem ging dooden,
 U sidderend in rouw gehuld,
 En toen zijn doodstrijd was vervuld,
 Uw moederschoot hem aangeboden,
 Om vriendlijk hem ter rust te nooden
 Met liefdrijk, heilig ongeduld.
 Neen! nooit zal Jezus u vergeten!
 Al is hij thans ook eindloos ver
 Ten hoogen hemeltroon gezeten,
 Zijn oog belonkt u, kleine ster!
 Wat werelddollen ook verdwijnen,
 Gij, gij zult nimmer ondergaan!
 Eens ziet gij blinkend hem verschijnen,
 Om hier zijn rijksstoel op te slaan.
 Dan zal hij met een glans u tooien,
 Zoo als geen Adamskind dien zag;
 De sterren zal hij op dien dag
 Als stofgoud op uw kleedren strooien

Bij aller englen jubellach!
 O altijd schoone moeder aarde!
 Ook van uw reeds geschonden dos
 Rukt noode zich mijn liefde los,
 Omdat hij zoo veel zoets mij baarde.
 Werd, bloemen! reeds uw glans geroofd,
 Verstomden, woudkoor! reeds uw zangen:
 Streel gij me, o zon! nog eens de wangen,
 Eer ook uw schittring wordt verdoofd!
 O, 't Leven, dat dien naam mag dragen,
 'k Geniet het als natuur herleeft,
 Als ze adem om te danken geeft
 Voor 't eind van zoo veel donkre dagen!
 Voor mij, voor mij geen schooner kleur
 Dan 'teerste groen, nog half verscholen;
 Voor mij geen liefelijker geur
 Dan die der schuchtre veldviolen.
 O Lentelief, wat kunt gij snel
 De bloemen u tot kransen groepen!
 O Herfst, hoe zijt ge een lang vaarwel,
 Den blijde Zomer nageroepen!
 De Winter spreekt mij van de macht
 Eens konings, die in boeien smacht,
 Wiens majesteit den glaans veracht
 Van pronk en verven;
 Maar, gij o Herfst! alleen van sterven,
 Van uitgeputte levenskracht,

Van blijdschap, die wij moeten derven,
Maar van geen blijdschap, die ons wacht.
De dorre blaadren, die daar zwerven,
Ze zijn een zichtbre jammerklacht
Op 't leven, dat zijn loop volbracht,
Maar gij, o Lente! lispelt zacht:
Daar is een ander leven te erven,
Dat God zijn kind heeft toegedacht,
Dat Gij, o Mensch! u kunt verwerven.
O, 'k Zou de bloemen kunnen kussen,
Die 't eerst in 't voorjaar opengaan!
Maar ach! hoe spoedig sta ik tusschen
Haar naakte stelen, dorre blaau!
Wat nood? Een volgend jaar zal weer
Een nieuwen bloemenschat ontvouwen....
En ik hetzelfde hart behouën,
Waarin ik, met een blijd vertrouwen,
Den god des levens dank en eer!

'K HEB KORT GELEEFD.

'k Heb kort geleefd, en kort geloofd;
'k Heb kort geleden en gestreden;
En zie, mij wachten zaligheden,
Die mij geen eeuwigheid ontroof.

Roept gij mij, Heer? — Ik ben bereid.
Ik wil u naar geen reden vragen.
Het is uw eeuwig welbehagen,
Dat vroeg mij kroont met heerlijkheid.

'k Heb kort geleefd, maar lang genoeg
Om eeuwiglijk te kunnen leven
Voor U, die aan het kruis verheven,
Mijn zonden in uw lichaam droeg.

En werd ik gaarne, uw naam ter eer,
Den zondaar tot een vredebode:
Gij hebt mij zwakke niet van noode,
Maar, Heiland! ik u des te meer.

Want allen die mij dierbaar zijn,
Moet Gij, getrouwe vriend! bewaken.
Doe hen als mij, uw goedheid smaken,
In lief en leed, in vreugd en pijn.

Gij zijt mij, dit gevoelt mijn hart,
Onmisbaar, meer dan ooit voordezen:
Uw hemel zou geen hemel wezen,
Als Gij er niet gevonden werdt.

En toch — het is genade alleen,
Als ik uw woning zal betreden:
Want deedt gij, Heer, naar recht en reden,
Dan zondt gij mij voor eeuwig heen.

In U, die dood en hel bestreedt,
Leg ik mij tot ontslapen neder;
En o, verkwikt ontwaak ik weder,
Gelijk ik nooit op aarde deed.

Vaarwel, gij schoone moederaard!
Gij woudt mij aan uw boezem drenken:

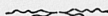
Ik zal in liefde u steeds gedenken,
Wanneer uw schoot mijn stof bewaart.

Vaarwel! al wat hier rein en goed
Mijn hart blijmoedig heeft genoten!
Uw bloemen zijn nog niet verschoten,
Maar bloeien voort in mijn gemoed.

Vaarwel ook gij, mijn reisgewaad,
Zoo vaak versted, zoo vroeg versleten!
't Is mij een zoete troost te weten,
Dat 'k maar voor kort u achterlaat.

Thans leg ik u gewillig af;
Maar eens zult gij me als feestkleed sieren,
Om de eeuwge zegepraal te vieren
Van Jezus over dood en graf.

EEN LAATSTE WENSCH.

'k Wensch, als mijn sterfuur slaat,
Geen menschen om mij heen;
Geen vriendentroost, geen vriendenraad,
Geen snikken, geen geweën.

'k Hoop stil en onbespied
Het doodsdal in te gaan:
De trouwste vriend, al wil hij 't niet,
Blijft toch bij d'ingang staan.

Trek dan mijn blik niet af
Van wat hem 't meest verdient:
Aan beide zijden van het graf
Is God de beste vriend.

Ik ken hem wel, den dood,
Maar 'k vrees hem niet, o neen;
Want Jezus draagt mij in zijn schoot
Voorbij dien vijand heen.

Ik sterf terwijl ik leef,
En daarom sterf ik niet;
De levenskroon, waarnaar ik streef,
Ontruikt de dood mij niet.

'k Zal hem niet zien, maar U,
Mijn dierbre Middelaar!
De lucht is zwart, mijn pad is ruw —
Heer Jezus, haal mij maar!

Dit ééne bidt mijn hart:
Dat Gij mij niet begeeft,
Dat ik ervare in stervenssmart,
Verlosser! dat Gij leeft.

U zij mijn liefde en dank,
Bij 't breken van mijn oog:
Mijn laatste zucht zij de eerste klank
Van 't lofied daar omhoog.

DE KRANKE IN DEN VREEMDE.

Ja, gij zijt heerlijk schoon, o paradijs der aarde!
Bekoorlijk bloemenhof! uw geuren doen mij goed:
Maar ach, wat is voor hem uw waarde,
Die onder vreemden sterven moet?

Voor hem, wien gindsche plek, waarop hij werd geboren,
Zoo innig dierbaar is, zoo onvergeetlijk blijft,
Wiens hart dien grond zal toebehooren
Tot dat het stilstaat en verstijft?

Ach, mocht ik nog maar eens mijn Vaderland begroeten!
Ach, zag ik nog maar eens mijn dierbre vrienden weer!
Dat zou mijn levenssmart verzoeten,
En 'k vlijde mij ter doodslaap neêr.

Doch neen, geen broederhart zal biddend met mij strijden ;
 Geen zuster waakt bij mij; geen vriend, die 't oog mij sluit.
 Eer zij bekend zijn met mijn lijden,
 Blaas ik den laatsten adem uit.

Mij was het immer goed mijn dooden te gedenken ;
 'k Bezocht hun eenzaam graf, wijdde aan hun liefde een traan.
 Wie zal mijn graf een bloempje schenken,
 Als ik tot hen ben heengegaan ?

O wèl u, die daar ginds, van vriend en maag omgeven,
 U moe ter ruste legt met stille vreugde in God ;
 Wiens laatst VAARWEL aan 't aardsche leven
 Een WELKOM is aan beter lot.

Maar Heer! laat aan uw borst mij toch in vrede ontslapen!
 Mijn stof ruste op uw trouw ook in den vreemde zacht,
 En wachte op U, tot van uw schapen
 De laatste zal zijn toegebracht!

'k Ben vreemdling overal, zoo lang ik niet daarboven
 Uw aangezicht aanschouw, Verlosser mijner ziel!
 O laat me aanbidden en gelooven
 Zoolang ik op uw voetbank kniel!

DE TERINGLIJDER.

I.

IN HET VADERLAND.

„Naar 't Zuiden, lieve vriend! trek gij naar 't Zuiden henen,
„Eer u de winter met zijn ruwe stormen schaadt;
„Alleen een zacht klimaat kan u herstel verleen.
„Mijn kunde schiet te kort; trek dan naar 't Zuiden henen,
„De Noordewind — ziedaar het kwaad.”

Zoo had de dokter tot den zieken vriend gesproken.

Daar zit hij peinzend in den breeden armstoel neer;
Der oogen glinstring door een tranenfloers gebroken;
Het mat en bleek gelaat ter kranke borst gedoken;
Dezelfde man niet van weleer.

Hij had des levens zoet ruim vijftig jaar genoten ,
 Zoo 't zoet kan wezen wat alléén genoten wordt;
 Geen gade had hij ooit aan 't kloppend hart gesloten,
 Geen tranen van geluk in de eenzaamheid vergoten,
 Schoon weinige ook van smart gestort.

Zijn arbeid was zijn vreugd. Zijn leven mocht vervlieten,
 Verdampen als een meer, dat zich geen uitweg zag:
 Toch zou hij vóór zijn dood nog veel en lang genieten,
 Als voor zijn noeste vlijt hem iets zou overschieten
 Voor een gerusten ouden dag.

Is 't wonder dat hij weent? Een droom van vijftig jaren
 Verzwonden door de keus van leven of van dood!
 Kiest hij te leven door de vruchten van zijn sparen:
 Wat zal dat leven hem dan aaklige armoe baren —
 Voorwaar! wel is de koopprijs groot!

O Zegen, zegen God, zoo ge in den bloei van 't leven
 Alreeds uit d'eersten droom teleurgesteld ontwaakt!
 Illusieën zijn schoon: de waarheid is verheven;
 Zij kan aan 't kortst bestaan waardij en schoonheid geven,
 Zoo ge u haar vroeg ten nutte maakt.

Want vreeslijk is het om uw leven te verslapen,
 Te droomen, tot de dood uw adem onderschept.
 Vergeefs, vergeefs beproefd uw kracht bijeen te rapen;

Tot werkelijk, eeuwig heil, waart gij door God geschapen;
 Gij hebt dat doel miskend, gij ziet den afgrond gapen,
 Dien ge u, al zacht, gedolven hebt.

 II.

IN HET ZUIDEN.

Hoe zoet is hier de zonneshijn!
 Hoe vriendlijk lacht mij alles toe!
 Maar ach ik ben zoo moê, zoo moê,
 Elke ademhaling doet mij pijn.

O Gij, die nog zoo krachtig zijt,
 Wat ziet gij mij meewarig aan?
 Het zal wel spoedig beter gaan;
 Ik heb geduld; ik heb den tijd.

En ben ik weer gezond en sterk,
 Schoon 't ook mijn laatsten penning vroeg,
 Dan ben ik toch nog jong genoeg,
 En ga met nieuwen lust aan 't werk.

Want o het leven is zoo zoet,
 Wie kweekt er vriendschap met den dood,
 Die ons geluk in duigen stoot,
 En met een grijnslach ons begroet?

Hij voert ons naar een vreemd gebied,
 Van waar nooit iemand wederkeert,
 En, zoo de Bijbel waarheid leert....
 Maar neen! hoe dwaas! dat is zoo niet.

Gij vriendlijke aarde, lacht mij toe!
 O spoedig vinde ik hulp en baat
 In dit weldadig, zacht klimaat, —
 Nu ben ik nog zoo moê, zoo moê.

 III.

OP DEN RAND DER EEUWIGHEID.

Zou 't waar zijn? Zou dit sterven wezen?
 Was dan het leven mij hier niet beloofd?
 Dof is mijn blik en verzuield mijn hoofd.
 Wie heeft de lucht van haar koelkracht beroofd?
 Hier zou ik immers volkomen genezen!
 Traag klopt mijn hart en vermoeid is mijn hoofd;
 Was dan het leven mij hier niet beloofd?

O Zwiġg mij, zwiġg mij van een leven,
 Dat aanvangt als de dood begint.
 'k Heb 't onbekende nooit bemind,
 En wie zou 't mij 't aanschouwen geven?
 Als God niet ijd'lijk „liefde” heet,

Waarom — verklaart het mij, gij vromen! —
 Zoo spoedig mij dan weggenomen?
 Moest 'k daarom in dit Zuiden komen?
 Heb 'k daarvoor zoo veel gelds besteed?
 Of — zou ik mijn verbeelding kwellen
 Met wat nog lang niet zal geschiên?
 Zal ik misschien nog wat herstellen
 En 't lieve vaderland herzien?
 't Zou immers niet onmogelijk wezen!
 Zoo menig, die te sterven scheen,
 Werd sterk en bloeiend als voorheen.....
 O Zoete hope van genezen,
 Gij geeft mij veerkracht, gij alleen!

Neen — God! Ik sterf!
 Dat is de dood!
 'k Voel reeds mijn koudklamme leden verstijven....
 Hier wil ik blijven,
 Waar ik het licht en het leven genoot....
 Dokter! Waar zijt gij?
 Red mij, bevrijd mij,
 Wat ik u smEEK, van dien angstigen dood!
 Neen — laat mij sterven,
 Ruste verwerven....
 Eeuwige slaap, neem mij op in uw schoot!

GEVOEL VAN LEVEN.

Ik voel mij zoo jong, zoo vol lust, zoo vol moed,
Of nu eerst mijn leven begon.
De zee rolt haar prachtigst gewaad voor mij uit,
De lucht is zoo zuiver, zoo geurig het kruid,
Zoo krachtig en koestrend de zon!

Mijn dierbren, die ver zijt in 't neevlige land,
Och had ik u allen eens hier!
Ik repte van weerzien noch vreugde na smart,
Maar — drukt u stilzwijgend eens goed aan mijn hart,
En kuste u van louter plezier.

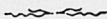
Gegroet, o gij grootsche, gij heerlijke zee!
Gij hemel, zoo diep en zoo blauw!

Gij, aarde zoo vriendlijk! gij stralende zon!
Gij, lachende heuvels! zacht ruischende bron!
Gij, menschen die goed zijt en trouw.

Thans is mij zoo lieflijk, zoo wonder temôe!
Mijn hart klopt zoo dankbaar en blij.
Mijn God is zoo goed en zijn schepping zoo schoon,
De plek, die ik hier op de wereld bewoon,
Bloeit immers zoo schoon, ook voor mij!

Golf van Genua.

HEIMWEE.

Hier in dit schoon, dit lieflijk oord,
Sta ik te turen naar het Noord.
Daar heerscht de winter nu.
Daar heerscht hij met gestrenge hand....
En nogtans, o mijn VADERLAND!
Verlangt mijn hart naar U.

Daar was ik vast weer krank geweest,
Of had van dag tot dag gevreesd!
De winter is zoo ruw....
Hier ben ik, God zij dank! gezond;
En nogtans, mijn GEBOORTEGROND!
Verlangt mijn hart naar U.

Daar boog ik, onder menig kruis;
 Geen moederhart, geen vriendlijk thuis,
 Dat daar mij openstaat.

Hier kwelt mij kommer, zorg, noch smart:
 En nogtans is het of mijn hart
 Alleen voor HOLLAND slaat.

Hoe hijgde ik naar den vreemde heen!
 Hoe droomde ik, jaren achtereen,
 Van wat ik thans aanschouw!
 Hoe vurig smeekte ik mijnen God,
 Dat hij mij, als het hoogst genot,
 Dit voorrecht schenken wou.

Welnu, mijn bede werd verhoord.
 Ik ruilde 't bar en neevlig Noord
 Voor 't Zuid, zoo rijk en zacht.
 Itaalje! 'k heb uw kust gezien,
 Daar de Alpenwereld bovendien
 Met open arm mij wacht.

Maar over alle bergen heen,
 Wier schoon mij altijd schooner scheen,
 Al zijt gij koud en ruw,
 Mijn lief, mijn dierbaar VADERLAND!
 Waarvoor mijn hart van liefde brandt,
 Verlang ik toch naar u.

Daar kloppen harten, warm en vrij;
 Daar klopt een enkel ook voor mij,
 Schoon niet voor mij-alleen.
 En 't hart dat 'k hier ontmoeten mocht,
 En mij een schat van zegen brocht,
 Trekt immers ook daarheen?

Indien mijn raadselachtig hart
 Ondankbaar voor uw weldaad werd,
 O Heer, vergeef het mij!
 Soms is 't mij of ik dankbaar ben,
 Maar 'k weet dat ik mijzelf' niet ken,
 Mijn Schepper, zoo als gij!

Verlang ik weer het land te zien,
 Waar 'k zoo veel leeds had, en misschien
 Nog meerder hebben zal,
 Omdat een enkle vrome ziel
 Mij door haar liefde staande hiel,
 In 't glibbrig tranendal:

Met welk een heilig zielsgenot
 Moest ik dan niet, barmhartig God!
 Verlangen naar dat oord,
 Waar 't brandend oog heeft uitgeschreid,
 Waar liefde woont en heiligheid,
 En 't hart TEHUIS BEHOORT;

Waar 'k vrome vrienden wederzie,
 Wier Godgewijde melodie
 Der englen hart verrukt;
 Waar GIL, mijn eigen Heiland! zijt,
 En ik van 't zondenjuk bevrijd,
 Dat hier zoo knelt en drukt?

Ach waarom, waarom toch ontbrandt
 Mijn hart voor 't WARE vaderland
 Niet meer in heilig vuur?
 Waarom gevoel ik, onder 't kruis,
 Mij in den vreemde nog zoo thuis,
 Hoe lang of kort het duur?

Mijn Heiland! open mij 't gemoed
 Voor heel den warmen liefdegloed,
 Die uit den hemel straalt,
 Maak, maak mij meer uw geestverwant,
 Tot ge eenmaal uit het vreemde land
 Mijn ziel hebt thuis gehaald.

Golf van Genua; febr. 1870.

DE ZEE BIJ STORM.

Prachtige, krachtige, machtige zee!
Wie voelt het hart van verrukking niet trillen,
Als hij uw vorstlijke grootheid bespiedt?
Wat ook hardnekkig u tegenstand bied',
Niets, niets vermag toch uw woede te stillen,
Voor het de stem van uw Schepper gebiedt:
Dan, maar niet eer, zinkt uw grootheid in 't niet.

Ziet gij die baren? Hoe rukken zij aan!
't Sneeuw witte schuim
Zweeft om hun kruin als een wapprende pluim.
Hoort gij d'orkaan?
Dat is hun veldheer. En niet slechts bevelen,
Reuzenkracht weet hij hun mede te deelen.

Trotsche kasteelen

Mogen beproeven hun wil te weerstaan :
 Toch zal hun krachtige vuist ze verslaan,
 Tot ze vergaan,
 Spoorloos vergaan in uw peilloozen schoot....

Zee! Gij zijt groot.

'k Stond op het droge;

'k Stond op een rots.

't Golvegeklots

Steeg als een oorlogsgeschrei naar den hooge.

Ziet hoe de baren

Jubelend zich in gelederen scharen,

In lichtblauwen dosch;

Brieschend en steigrend, als 't on-getemd ros,

Stuiven zij los,

Vallen zij aan....

Wat zal dien dondrenden aanval weêrstaan!

Ziet de geleedren — zij deinzen, zij breken!

Ziet hoe die helden stuiptrekkend verbleeken,

Spoorloos vergaan!.....

Dat heeft de vreedzame steenrots gedaan,

Zij, die het eeuwen aan eeuwen reeds deê,

Nietige zee!

Zee! Gij zijt groot voor den nietigen mensch.
 Stelt zijn genie aan uw heerschzucht een grens,
 Durft hij vermetel uw baren trotseeren,
 Gij zult zijn stoutheid belachen, verneeren:
 Zee! Gij zijt groot voor den nietigen mensch.
 Maar gij zijt nietig, hoe woedend gij bruist,
 Hoe gij despotisch op aard moogt regeeren,
 Waar niet de ontzaggelijke adem des Heeren,
 Maar zijn „Wees stil!” langs uw wateren ruischt.
 Moogt ge al het recht van den zwakke verachten,
 Nimmer tevreden met wat gij bezit,
 Vruchtloos verspilt ge uw ontzettende krachten,
 Waar Hij u breidelt met toom en gebit.
 Spreekt hij: „Tot hier, gij hoogmoedige baren!”
 Machteloos stoot gij uw hoofd voor dien dam;
 En al uw golven, wat leeuwen het waren!
 Vlijen zich neer als het zuigende lam.
 Blaast Hij u aan — ziet! daar rijst gij, verbolgen!
 Strekt Hij de hand uit — daar legt gij u neer.
 Wat kostbre levens uw schoot heeft verzwolgen,
 Eens, op zijn wenk, geeft gij alles Hem weer.
 Die in uw waatren het schelpdier moet voeden,
 Houdt u in wezen en regelt uw lot;
 Eenmaal vernietigt zijn vinger uw woeden, —
 Machtige Zee, gij zijt machtloos voor God.

VRIENDENTROUW.

Aan Anna.

Kent gij ze niet, Melieve! die gevallen,
 Waarin de Heer met dubblen nadruk vraagt:
„Hebt gij mij lief, mij liever dan die allen,
 Die ge als een schat in 't harte draagt?"

't Is als ons hart een nieuwen weg moet kiezen,
 Om met den Heer vrijmoedig voort te gaan,
En 't ons ontzet de vrienden te verliezen,
 Die op den tweesprong bleven staan.

't Getrouwe hart heeft dan een strijd te strijden,
 Waarin slechts Hij die nooit begeeft, het sterkt.
Die veel bemint heeft veel en zwaar te lijden,
 Ook waar geen menschlijk oog het merkt.

Maar als wij dan een hart verwerven mogen,
 Dat vriendlijk, bij de wending onzes lots,

De traan der smart wil wisschen uit onze oogen,
Dat is een schoone gave Gods.

Maar schooner is 't, wanneer van d'OUDE vrienden
Een enkle ons volgt en broederlijk verzelt,
Ons aan zijn borst weer 't oud geluk doet vinden,
Dat altijd nieuw geluk voorspelt.

Ja, dat is schoon; te schoon haast voor onze aarde;
Dat geeft der liefde een dubbele levenskracht;
En zulk een vriend verkrijgt van God een waarde,
Die ons in reekning wordt gebracht.

Zoo zijt gij mij. Ik waande u reeds verloren:
„Laat dan ook Gij mij voortaan nu alleen?”
Daar deed uw hart, het trouwe hart, zich hooren,
En 't sprak met de oude liefde: „Neen.”

Of neen, gij zweegt; gij achtte 't overbodig
Te zeggen wat ge in daden reeds beweest,
Voor u en mij was slechts dit ééne noodig:
Geleid te worden door den Geest.

Gij bleeft mij trouw; gij blijft het nu ook weder;
Want om dien Eén, dien beider hart bemint,
Beminnen wij elkander warm en teeder.
Wat bandt die hechter samenbindt?

Gij hebt mijn jeugd, mijn feilen niet gerekend;
 Nooit eigen deugd als voorbeeld aangehaald;
 Gij wist alleen dat Christus iets beteekent
 En wat van Hem is afgedaald.

Een zuster zijt ge in angsten mij geboren;
 Gij kreegt mij lief, toen menig mij verliet.
 Veel heeft voor mij zijn ersten glans verloren:
 Uw trouwe, teedre vriendschap niet.

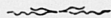
En voor dat AL hebt gij nooit IETS genoten
 Dan 't rein genot dat liefde met zich brengt.
 Schaarsch was mijn vreugd, en waar mijn tranen vloten
 Hebt gij steeds de uwe er in gemengd.

Gij vergt geen dank, geen duurgezwoven eeden,
 Die 't trouwste hart, zijns ondanks, vaak verkracht;
 't Is u genoeg wanneer in mijn gebeden
 Uw naam, uw liefde wordt herdacht.

'k Zal ver van u mijn liefde niet verleen;
 Ik denk aan U bij wat ik schoonst geniet;
 Toch haakt mijn ziel in 't land terug te keeren,
 Waar 'k U, mijn Dierbare, achterliet.

Golf van Genua; maart 1870.

SLECHTS HIJ.

God aller sterkte!
Bronwel des Vredes!
Vader, ik kome
Biddend tot U!

Nimmer regeeren,
Dragen noch stillen
Kan ik dit zwakke
Weifende hart.

Neem het in uwe
Heilige handen,
Houd het almachtig
Vast in den strijd.

Kan ook geen lijden
Nood en ontbering,

Kan ook geen dood mij
Scheiden van U :

Heer! zoo weerhoud ook
Krachtig mijn ziele,
Dat ook geen voorspoed,
Me aan u ontrukk' ;

Dat uwe zoete
Dierbare Gaven
Nooit van den Gever
Lokken mijn hart!

Niet het geschaapne
Stilt onze ziele:
Gansche voldoening
Geeft Gij alleen.

'k Blijve dan de Uwe,
Trouw in de liefde,
Wijs in de vreugde,
Sterk in de smart.

Wilt Gij mij geven,
Wilt Gij me ontnemen —
Zegen en Liefde
Blijft toch uw doen.

LIEFDE.

Wie slechts heilgen kan beminnen,
Vroom van hart en vrij van kwaad,
Zoo hij nog zichzelf' niet haat,
Moest er eerlijk meê beginnen.

Heeft de Heiligste en Volmaakte
Dan bij ons naar deugd gevraagd,
Eer hij, door de Hel belaagd,
Zich voor ons aan 't kruis verzaakte?

HEILIGHEID is vleesch geworden,
LIEFDE, die de zonde haat —
Dat wij tegen EIGEN kwaad
Ons ten strijde zoude gorden.

Wie geen zondaar lief kan hebben,
Ongekunsteld, warm en sterk:
Al zijn liefde-woord en -werk
Is maar — klank en spinnewebben.

Liefde, naar den drang des harten,
Eigen zin en smaak ten trots,
Is de lieflijkste engel Gods
In dit moerbeidal der smarten.

OP DEN LIJDENSWEG.

Laat ons met lijdzzaamheid loopen....

Hebr. 12 : 1. 2.

Nooit kreet ik overstelpt van smart,
„Bezwijkt gij nog niet, o mijn hart?
Zijt gij in staat nog meer te dragen?”
Of Jezus sprak: „Ik zeg u: ja!
Want ik kastijd u uit genâ,
En heel de toegebrachte slagen;
En als uw vleesch en hart bezwijkt,
Ben ik uw rots, die wankt noch wijkt.”

En zie, nog zwaarder werd de last
Mijn zwakken schoudren opgetast,
Om 't ruwe bergpad op te stijgen;
Maar als ik machtloos nederviel

Was 't op den rotssteen mijner ziel,
Was 't om uit zwakheid kracht te krijgen.
Zoo werd mij menig ruwe steen
Een eerzuil van Gods trouw alleen.

Nu trek ik, door dit rotsig oord
Naar 't Kanaän der ruste voort
Met kalm en innig zielsverlangen.
Daar leg ik kruis en pelgrimsstaf
En 't afgedragen reiskleed af,
Om palmtak, kroon, en kleed te ontvangen,
Van Hem, die door zijn bloedig kruis
Gods hemel maakte tot mijn huis.

VRIENDSCHAP.

't Is toch zonderling, dat vrouwen,
Als het naar de dertig gaat,
Zich zoo graag onnoozel houên,
Of ze beefden om te trouwen,
Vol van bittren mannenhaat.

Neen, dat mag ik niet. (Uitlandig
Zeg ik maar waarop het staat.)
Zijn wij, vrouwen vlug en handig,
Zij zijn deeglijk en verstandig,
Moedig in den hoogsten graad.

Maar dit ééne niet verzwegen!
Waar van vriendschap sprake zij,

Vallen zij mij bitter tegen,
 Altijd met zich zelf verlegen,
 Veel onhandiger dan wij.

Knorrig worden ze op hun oogen,
 Als een traan naarboven welt.
 Aangedaan zijn en bewogen,
 Als ze een vriend hervinden mogen:
 Lieve hemel, voor geen geld!

Wij, wij lachen en wij schreien
 Bij verheuging of verdriet,
 Durven de armen uit te breien,
 Ons aan 't zusterhart te vlijen,
 Dat de gansche stad het ziet!

't Is wel waar, wat dichters zingen:
 Trouw en warm is 't vrouwenhart.
 Kon ook ik mijn snaren dwingen,
 'k Zou mijn sekse gaan bezingen,
 Dat er elk verbaasd van werd.

Maar — (dit vraag ik U, o vrouwen!
 't Mannenhart wordt anders trotsch) —
 Waarom, als gij denkt aan trouwen,
 Moet uw vriendschap gaan verflauwen,
 Blijft HUN vriendschap als een rots?

'k Weet het wel: „gij zijt onschuldig;
 Liefde maakt uw vriendschap koel;
 Manlief is wat ongeduldig;
 't Huisgezin wordt menigvuldig,
 Inniger uw plichtgevoel.”

'k Zoek het anders te verklaren:
 „Gij, o mannen! één voor één,
 Zijt zelfzuchtige barbaren,
 Die (men zag het sedert jaren)
 Alles wenscht voor u alleen!”

Ziet gij zelf nu wel, Vriendinnen,
 Die mij wreed ontstolen zijt,
 Dat ik U slechts zoek te winnen?
 Al wat liefheeft hier van binnen
 Is het vrouwenhart gewijd!

Neen, ik wil mij niet beklagen,
 Over onbetrouwbre schijn!
 'k Dank der vriendschap schoone dagen.
 Dit slechts kan ik niet verdragen:
 Iemands gunsteling te zijn.

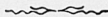
Kan mijn meerdre niet vergeten,
 Dat ik minder ben dan zij:
 Best! ik wil 't niet beter weten,

'k Zal haar steeds „Mejufvrouw” heeten,
En — gescheiden blijven wij.

Als de Koningin (mijnheeren,
Hoeden af!) me aan 't hof ontving,
Wel, wat zou ik dáár pareeren! —
'k Werd, dat durf ik wel bezweren,
Nooit haar slaafsche gunsteling.

'k Wil geen hooge bergen slechten,
Grenzende aan een diepen kuil;
'k Blijf me aan mijns gelijken hechten:
Vriendschap heeft haar vrije rechten,
Die ik voor geen gunsten ruil.

AAN HET MEER VAN GENÈVE.

Zwitserlands vriendelijk, helderblauw oog,
Meer van Genève, welks oever ik druk!
Zeg mij, hoe ziet gij zoo lachend omhoog?
Prachtig-blauw meer, is dan SCHOONHEID geluk?

Diep is uw diepte, en gij draagt in uw schoot,
Duizend geheimen, die 'k nooit hem ontruk:
Zeg mij alleen, mijn verlangen is groot,
Is deze rijkdom, is DIEPTE geluk?

Schoon ook geen koeltje de stilte verbrak:
Als ik mij over uw wateren buk,
Rimpelt mijn adem uw spiegelglad vlak:
Zeg mij, lief meer! is GEVOEL uw geluk?

O Geef mij antwoord, en zend mij niet heen!
 't Hart is mij bang onder weemoed en druk.
 'k Voel me aan uw oevers, hoe schoon ook, alleen;
 Zeg mij, o zeg mij, wat is toch geluk?

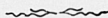
Rein is uw water, zoo rein dat de zon
 Er tot den bodem met wellust door ziet;
 Ook, waar het vaal is en vuil, bij uw bron,
 Vreest gij de proef van haar vuurblikken niet.

Immers de Rhône, hoe troebel, hoe grauw,
 Deelt zijn onreinheid niet mee aan uw vocht;
 Neen, maar gij schenkt hem uw liefelijk blauw;
 Daarna herneemt hij zelfstandig zijn tocht.

Moederlijk naamt gij hem op in uw schoot,
 Glimlachend ziet gij hem na, waar hij gaat,
 Door uw omhelzing zoo schoon en zoo groot,
 Die hij, volwassen, voor vrijheid versmaadt.

REINHEID EN LIEFDE, zijn deze GELUK?
 God! maak mijn hart dan gelijk aan dit meer.
 Maar dat vooral UWE liefde 't verrukkt'!
 Dan keert de vreugd in mijn binnenste weer.

MONTREUX.

Bekoorlijk oord! schoon woorden mij ontbreken
Voor wat geen pen naar waarheid ooit beschreef:
De stomme rotsen zouden spreken,
Indien ik zwijgen bleef.

Mijn blik, mijn hart blijft aan uw schoonheid hangen,
(Steeds onvoldaan!) als 't uur der rust genaakt,
En 'k haast me uw glimlach op te vangen
Ter nauwernood ontwaakt.

Gij boeit mijn geest, hoe meer ik u bewonder;
De bergstroom ruisch, de zoete vink moog slaan,
De sneeuwval dreun gelijk een donder:
't Wordt door mijn hart verstaan.

Verruklijk schoon zijt gij van God geschapen!
 Wat vriendelijkheid bij hoogen ernst alom!
 De jeugd, met bloemen om de slapen,
 Geknield bij d'ouderdom!

Zoo de oevers hier aan de aarde ons boeien mogen,
 De bergen ginds, met hun besneeuwde kruin,
 Zij wijzen plechtig ons ten hoogen;
 Profeeten van arduin!

Hoe strenglen zij vereenigd de eeuwige armen
 Om 't maagdiijk meer, dat sluimert aan hun voet,
 En dat zij voeden en beschermen,
 Gelijk een Moeder doet!

En schoon ze als wij geen dank, geen eere vergen,
 Toch lacht het meir, en vleit op zoeten toon:
 „Ziet in mijn spiegel, trouwe bergen,
 „Hoe grootsch gij zijt en schoon!”

Ja, gij zijt grootsch, o 's hemels steunpilaren!
 Ja gij zijt schoon, gij monumenten Gods!
 Ik offer op uw hoogaltaren
 Mijn tranen en mijn trots.

Bekoorlijk oord! Bij 't zachte maanlichtstralen,
 Of als de zon in middagluister gloort,

Steeds hoort mij berg en dal herhalen :
Bekoorlijk oord!

Maar als de zon, bij 't ondergaan zoo prachtig,
U met haar goud, haar purper overstort,
Dan is uw schoonheid mij te machtig,
Dewijl zij godlijk wordt.

Dan is mijn hart niet ruim genoeg en heilig
Voor zoo veel groots, voor zoo veel heerlijk schoons,
Al weet ik bij het kruis mij veilig,
Bij 't kruis, o God! uws Zoons.

Dan stijgt een zucht, een heimweezucht ten hoogen :
„Gij Heer zijt groot; mijn hart alleen is klein;
Wanneer zal 't u omvatten mogen,
Groot, krachtig, ruim, en rein?

Montreux; 12 mei 1870.

ZWITSERSCHE KINDERBEGRAFENIS.

Ik zag te Montreux, aan het meer van Genève, een zestal knapen van tien tot twaalf jaar een kleine doodkist naar 't graf dragen, waarop in bevallige orde, bloemen en beschreven knipsels in den vorm van harten waren uitgespreid. Bijzonder trof mij daarbij de eerbiedige ernst der kinderlijke aanzichten, in tegenstelling met de onverschilligheid der verdere, volwassene, lijkvolgers.

Wij dragen ons vriendje ten grave;
Het is ons zoo droevig en bang!
Wij speelden zoo vaak met elkander,
En leerden te zamen zoo lang.

Wat was hij een aardige jongen!
Geen mensch die niet veel van hem hield.
Steeds sprak hij van grooter te worden;
Maar nu heeft de dood hem ontzield.

Vriendinnetjes brachten hem bloemen,
En keken bedroefd en bedrukt;
Die rozeknop is van zijn moeder;
Die heeft zij met tranen geplukt.

Wij jongens, wij knipten hem harten
Van 't mooiste papier, dat er was,
Beschreven met teksten en versjes,
Die ieder al weenende las.

Daar liggen de bloemen, de harten!
Hoe steken zij af bij de kist!
Ach! kon hij die bloemen aanschouwen!
Ach! zoo hij dit alles eens wist!

Wij dragen ons vriendje ten grave;
Ons is het wel droevig en bang;
Maar hij is bij God in den hemel,
En hoort naar der englen gezang.

GEEF MIJ TRANEN.

Geef, geef mij tranen, o mijn God!
Ondraaglijk is mij zoo 't verdriet:
Onthoud mij, als het zoetst genot
Bij 't leed, de tranen niet!

Mijn hart is als der bergen top
Met ijs en sneeuw als overstelpt;
Maar 't heft zich toch ten hemel op,
En hoopt op Hem die helpt.

Want als een warme zonnestraal
Dien kouden top der Alpen kust,
Dan weenen ze immers altemaal....
Mijn ziel, stel u gerust!

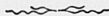
Eén zonnestraal van ZIJN gelaat,
Die 't ijs des harten smelten deed!
Dan ween ik — eerst om eigen kwaad,
En dan om eigen leed.

Montreux; 1 mei 1870.

EEN WOORD VAN LOF.

Een woord van lof, een woord van smaad,
Heeft op zichzelf geen kracht voor mij:
De man, die 't zich ontvallen laat,
En 't hart, dat in zijn boezem slaat,
Bepaalt mij zijn waardij.

VERGEET-MIJ-NIET.

Neen, bloemekens, zoo zacht, zoo blauw,
Al kijkt ge ook nog zoo lief mij aan,
 Ik laat u staan,
Want zij, wie ik u geven wou,
 Zijn hier te ver van daan.

Ach, dat ik hier zoo eenzaam ben!
Voor mij verliest een bloem haar geur
 En glans en kleur,
Als ik van allen die ik ken
 Haar niemand waardig keur.

En wie plukte ooit Vergeet-mij-niet,
Of wat hem fraaist en lieflijkst scheen,
 Voor zich alleen?

Neen liever ga ik van dees vliet
Weer ZONDER bloemen heen.

Vergeet-mij-nietjes, zacht en blauw,
Al kijkt ge ook nog zoo lief mij aan,
Ik laat u staan,
Want zij, wie ik u geven wou,
Zijn hier te ver van daan.

Montreux; april 1870.

DA COSTA'S DICHTWERKEN

in Volksuitgave aangekondigd.

Vermenigvuldig u,
Koninklijk lied!
Nederland huldig u!
Heersch en gebied!
Blaas gij de geesten aan,
Doe gij de harten slaan,
Juichend ten hemel gaan!
Heersch en beziel!

Neerland, mijn Vaderland,
Hoor dien profeet!
Eer dat gij hand voor hand
Wegzinkt in leed.

Ook waar ge uw God vergat,
 Snood zijn gebod vertrad,
 Heeft hij u lief gehad,
 Vurig en trouw.

Luister, gij Kerke Gods,
 Luister naar hem!
 „Christus, de Sterke Rots”
 Predikt zijn stem.
 Israël, hoor hem toch!
 Na zijn dood spreekt hij nog!
 Hij was uw Broeder. Och,
 Luister naar hem!

Strooide iemand de oude dag
 Sneeuw om het hoofd,
 Heeft hij met kouden lach
 't Vuur hem gedooft:
 Wat gloed in asch vergaat,
 Grijsen! 't is niet te laat:
 Isac da Costa slaat
 Vonken uit ijs.

U, wien nog moed ontbreekt,
 Jonger geslacht,
 Dat in geen gloed ontsteekt
 Godlijk in kracht!

O waar da Costa zingt,
't Volk tot verrukking dwingt,
Daar, op zijn beurt, ontspringt
 Bruisend uw zang!

Vermenigvuldig u,
 'Heersch en gebied!
Oud en jong huldig u,
 Koninklijk lied!
Blaas onze dichtkunst aan,
Tot zij, van 't stof ontdaan,
Bloeiend zij opgestaan,
 Machtig als gij.

Gersau; mei 1870.

DE SNEEUW EN DE STORMWIND.

De Storm doorliep het machtig rijksg gebied
Der Alpen. „Laat ons huwen!” riep de Orkaan,
En streek een eeuwige Alp in 't stug gelaat.
„Ik ben mijzelv' genoeg,” sprak deze, en hief
Het trotsche hoofd met fierheid op. Verwoed
Steeg nu de Orkaan omhoog.

„Wees gij mijn bruid,
Verheven Gletscher! Gij, gij schijnt voor mij
Bestemd te wezen!” Maar de Gletscher zweeg,
Als had hij d'adem van den Stormwind niet
Gevoeld.

Op gindschen bergtop stak de Sneeuw
Het rein en maagdelijk aangezicht den nu

Bewolkten hemel toe. „O,” riep de Orkaan,
 „Laat ons te zamen huwen; gij zijt schoon
 En zacht!” — „Met U, gij woestaard?” sprak de Sneeuw,
 „Dat nooit!” — „Welnu, een handdruk dan, een blik,
 „En dankbaar ij ik voort.”

Daar liet een vlok,

Een enkele vlok zich los. Met luid gejuich,
 Blies haar de Stormwind naar omlaag, totdat
 Zij een lawine werd, die dondrend naar
 Beneden stortte, 't al verbrijzlend in
 Haar vaart. De bergen dreunden. Uit het dal
 Steeg de angstkreet tot den hoogen hemel op,
 Voor eeuwig door den sneeuwval straks gesmoord;
 Maar duizendvoud herhaald door zulken, die
 Hun dierbren zochten. Wie den dood ontging,
 Zag de armoede in het beenig aangezicht.
 't Bekoorlijk dal, het vredig, vriendlijk dorp,
 't Lag al verwoest, begraven in een graf
 Van sneeuw en ijs.

Dat was het huwelijksfeest
 Des Stormwinds met de zachte Sneeuw geweest.

DE SNEEUW EN DE ZONNESTRAAL.

De Sneeuwvorstin troonde op een hoogen berg ;
„Waarom,” zoo sprak de Wolkenkoning, die
Tot op haar voetschabel was afgedaald,
„Mijn dochter, toeft gij hier? Zoo gij omlaag
Gematigd woudt regeeren, zoudt gij meer
Bemind en nuttig zijn.” — „Maar mij naar 't dal
Te zenden,” riep zij, „staat gelijk met kroon
En schepter mij te ontnemen. 't Hermelijn
Dient niet omlaag door morsig slijk gesleurd.
Of wilt gij dat ik als mijn zuster ginds
Mij naar beneden stort en nood en dood
Veroorzaak door mijn eigen zwaren val?
Neen, ik blijf hier. Hoe heft zich aller oog
Bewondrend tot mij op! Hoe spieglen zich
De starren in mijn reinen zilvergans!...”

Daar schoot een Zonnestraal de Sneeuwvorstin
In 't ijskoude aangezicht.

Bescheiden week

De Wolkenkoning voor de majesteit
Der zon.

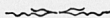
En wat zij zeide?...

Vraag het aan

De Beek, die tot een stroom is aangegroeid,
Eer zij de zee in de open armen valt,
Die vruchtbaarheid en welvaart om zich heen
Verspreidt, en schoonheid aan het landschap geeft!
Met zoete fluisterstem roept zij u toe:

„De Sneeuw, die fier en koud ginds op den top
Der bergen troont, is mijne moeder, want
Een Zonnestraal koos haar tot bruid.”

TWEE HAGELSTEENEN.

Het was een lantenacht. Een donderbui
Had uitgewoed, en liet een dunne laag
Van hagelsteenen na, die in den glans
Der volle maan als paarlen op het kleed —
Het bruidskleed — onzer schoone moederaard
Weerblonken.

„Hoe bekoorlijk glanst gij!” riep
Een Hagelsteen, gewiegd door een zoo pas
Ontloken roos, zijn broeder toe, die aan
Den voet des rozenstruiks gevallen was.
„Gij zijt zoo schoon; zoo lieflijk flonkert gij,
Als waart gij ginds een heldre morgenster.”

„Misschien,” zoo klonk het wederwoord, „straalt gij
 Nog rijker op uw hoogen bloementroon.
 Ik min den vasten bodem. Wij zijn goed
 Terecht gekomen. Welk een onderscheid:
 Omhoog, of hier in deze lustwarand!
 En blink ik nu reeds in het licht der Maan,
 Wat zal het zijn wanneer de Zon verschijnt!

„Ach, gij zijt ijs!” riep bevend bloem en blad.

De Zon ging op.

„Mijn heerlijkheid vergaat!”
 Kreet angstig nu dezelfde Hagelsteen.
 „Ik ben mij zelf niet meer, verwenschte Zon!”
 En spoorloos zonk hij weg.

Ook de andre bleef
 Geen Hagelsteen. Hij werd een waterdrop,
 Een vloeibre diamant, waarin het licht
 Zich brak in zeven kleuren, en de Zon
 Haar eigen godlijk beeld aanschouwen kon.

Een Zonnestraal droeg zacht hem tot zijn bron.

HEB LIEF, LIJD, EN WEEN.

Heb lief, mijn hart! Een raadsel is het leven,
Waar liefde slechts 't geheim van vindt.
Eens wordt de nacht door de ochtendzon verdreven,
Zoo gij bemint.

Lijd, lijd, mijn ziel! Moet gij uw vlucht beteugelen,
Zoo lang ge op aard met zonde omvangen zijt,
Toch oefent gij de draagkracht uwer vleugelen,
Wanneer gij lijdt.

Ween, ween, mijn ziel! Zoo 't oog is droog gebleven,
Leest ge in geen hart, van tranen zelf gespeend,
't Verborgen leed, dat vaak één woord doet sneven,
Wanneer gij weent.

Naar 't fransch van Mevr. DE PRESSENSÉ.

ZIELZUCHT.

'k Vraag niet naar bloemen, die haastig verflensen,
'k Vraag naar geen schatten der wereld, o God!
'k Vraag naar geen grootheid, geen eere der menschen,
Zelfs naar geen eden van dichtergenot.
Dit is het doel, daar mijn boezem voor blaakte,
Dit is de brandende dorst, die mij kwelt:
HEILIG TE WEZEN, als gij zijt, Volmaakte!
Die me als uw kind in uw gunst hebt hersteld.
Eindeloos wil ik mijn zonden betreuren,
Opdat ik waardig een liefde bezing,
Die me uit een afgrond ten hemel wou beuren,
Die aan een vloekhout mij, zondaar, verving.
Keurdet gij, Heer! mij uw hemel onwaardig,
Had voor mijn zonden uw Zoon niet voldaan,

Trof mij uw vonnis verdiend en rechtvaardig,
 Dat ik voor eeuwig verloren moest gaan:
 Toch zou ik, Vader! met tranen u smeeken:
 „God, maak mij heilig, eer dat ik verga!
 „Reinig mijn hart en herstel mijn gebreken,
 „Eén, slechts één uur voor 't verdelgingsuur sla!”
 — Maar, o ik dank u! ik ga niet verloren!
 Eens zie ik Hem, die mijn misdaden droeg?
 Gij hebt me, uit vrije genade, verkoren;
 Eeuwig is mij uw genade genoeg!
 God van gena, dien ik eenmaal niet kende,
 Neen ik verbid uw kastijdingen niet;
 Louter mijn ziel in den kroes der ellende,
 Tot gij uw goddelijk beeld in mij ziet!
 Vruchteloos poog ik het kwade te laten;
 Vruchteloos strek ik naar 't goede mij uit;
 Heden verklaar ik de zonde te haten,
 Daar ik haar morgen mijn armen ontsluit.
 't Is mij als klopten twee harten hier binnen;
 Wat ik verafschuw bemin ik metëen;
 Zal niet het kwade het goede verwinnen,
 'k Wacht het, mijn God, van uw almacht alleen.
 O Zoo Gij eens mij verwijtend moest vragen
 (Denkbeeld dat vaak met ontzetting mij sloeg):
 „Heeft dan mijn Woord niet meer vruchten gedragen?
 „Was dan het minste u, mijn dochter! genoeg?
 „Honderdvoud hadt gij mij vrucht moeten brengen;

„Waart gij geen boom aan een levende bron?
„Droeg ik geen zorg dat de zon u verzengen
„Noch ook de storm u ontwortelen kon?”
— Heer! 'k wil bij u voor de minste wel wijken,
Daar hoop ik eindelijk ootmoedig te zijn!
Maar o dat woord zou mijn ziel doen bezwijken
(Zelfs in uw hemel) van wroeging en pijn!
Heiland! neen, 'k weet aan uw voeten mij veilig!
Maar bij de wonden, wier teek'nen gij draagt,
Smeek ik, Heer! maak gij mij, zondige, heilig!
Dat is het al wat mijn ziel van u vraagt.
Hoor het, of hemel en aard voor mij baden,
Heilig mijn hart voor dien heiligen dag!
Toon het in mij wat uw Geest en Genade
In het gemoed van een zondaar vermag!
Zoo ik hier binnen naar water wil delven,
Dat mij de dorst naar volkomenheid lescht,
Vind ik slechts vuur, onrein vuur in mijzelfen,
Gij zijt de Bron en de Stroom, die mij rest.
Geef mij, o Heer! van dat water te drinken,
Immer begeerig en dorstend naar meer!
'k Wensch als geen edelgesteente te blinken
Dan in uw kroon, mijn Verlosser en Heer!

AAN DEN HEILIGEN GEEST.

Heilge Geest! keer weder
In mijn kwijnend hart!
Moedloos zit ik neder
Met mijn schuld en smart.
Vreugde, moed, en krachten
Komt van u alleen;
'k Blijf uw invloed wachten;
Waarom gingt gij heen?

Heb ik niet gebeden?
Niet genoeg gewaakt?
Niet mijn wil bestreden?
Niet mijn lust verzaakt?
Heb ik, vol verlangen,
Niet naar u gevraagd?
Hebben u mijn zangen,
Heilge Geest! mishaagd?

Met den Man van Smarten
En mijn snarenspeel,
Durf ik alles tarten,
Zelfs de macht der Hel.
Maar uw stem moet trillen
Door mijn speeltuig heen!
Zoo gij 't niet zoudt willen,
Had ik liever geen.

Duizend bange zorgen
Sluipen in mijn hart,
Ach, de dag van morgen
Is van wolken zwart.
Nooit is 't overbodig,
Als uw hand mij slaat;
Maar is dit wel noodig,
Dat gij henengaat?

Als ik bij mijn sponde
Biddend nederkniel,
Ben ik (ach, wat zonde!)
Zoo verstrooid van ziel.
Bij mijn bijbellezen
Blijf ik dof en koud:
Kan het anders wezen,
Daar ge u verre houdt?

'k Ken den zoeten vrede,
Dien het harte smaakt,
Als gij vriendlijk mede-
bidt en -werkt en -waakt;
Als gij, na 't kastijden,
Dat zoo pijnlijk treft,
Vol van medelijden,
Ons ten hemel heft.

Heilge Geest! keer weder!
Ach, hoe mis ik u!
Wat verjaagde u weder,
Duive, zacht en schuw?
Booze, wilde driften
Heb ik niet gevoed;
Godlijkste aller giften,
Wat verdoofde uw gloed?

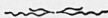
'k Ben u gansch onwaardig;
Rechten heb ik niet;
't Was gewis rechtvaardig
Dat gij mij verliet;
Maar voor al mijn wonden,
Die slechts Gij geneest,
Waar een arts gevonden,
Lieve, heilge Geest?

'k Ben in schuld geboren
En in 't kwaad volleerd,
Zonder u, verloren,
Eeuwig onbekeerd;
Toef niet op den drempel
Van 't onrein gemoed;
Wijd het u ten tempel
Door des Heilands bloed!

En versier dien tempel
Met wat U behaagt,
Wat uw eigen stempel
Op het voorhoofd draagt:
LIEFDE, sterk en teeder,
HOOP, GELOOF, GEDULD....
Heilige Geest! kom weder,
Tot gij 't al vervult!

Zijt gij weer verkregen
Op mijn smeekgebeên,
Stel mij dan ten zegen
Nog voor menigeen!
Gij maakt week en teeder
Harten als van steen.
Heilige Geest, keer weder
En — ga nimmer heen.

VRIJHEID.

O Beuzel niet of vrijheid van geweten
Een voorrecht waar, dat u een Grondwet geeft!
Voor 's menschen geest bestaat geen slavenketen,
Dan dien hij zelf geklonken heeft.

Want vrijheid is geen recht slechts, maar het leven;
Een eigenschap der Ziel, die niemand schendt.
God had zichzelf' den vrijen mensch gegeven,
Tot eindloos levens-element.

Ach, hoogmoed kwam dat hoogst geluk verstoren.
De mensch heeft dwaas zijn heerlijkheid versmaad.
Hij was een Zoon, een vrije Zoon geboren:
Hij werd een Dienstknecht — van het kwaad.

Niet hij is vrij, die zelf, in onze dagen,
 Waar ieder zich met Pallas' rusting tooit,
 Geen antwoord heeft op zelfgestelde vragen,
 Maar zich naar andrer meening plooit.

Ook hij niet, die de kloppingen zijns harten
 Miskennen blijft, voor eischen van 't verstand;
 Die roekeloos een heilig God durft tarten,
 In schaduw van zijn vaderhand.

't Geweten, dat verzoend is en bevredigd,
 't Hart, dat tot God terugkeert, slechts is vrij.
 't Erkent elks recht, daar 't eigen recht verdedigt,
 En wordt de slaaf van geen partij.

Het zielsgeloof der heilge martelaren
 Boog nooit het hoofd voor Rome's valsche leer;
 Hoe zwaar geboeid zij in hun kerker waren,
 Hun geest bleef vrij als de atmosfeer.

Neen, maar hun beul, die driest de vrije rechten
 Verkrachtte van het denkende verstand,
 Die dwaaslijk dacht de Kerke Gods te slechten,
 En eigen woning stak in brand,

Hij, hij was slaaf, en werktuig van den Booze,
 Die steeds door list en wreedheid triomfeert —

Eens treft de vloek van God den goddelooze,
Die vrijheid SLECHTS VOOR ZICH begeert!

Tot U, o God! voelt zich mijn hart geschapen!
Ik zoek den weg naar 't oude vader-huis!
En d'afgrond, dien mijn schuld deed gapen,
Dien overschrijde ik langs het Kruis!

U zij mijn dank, in elke levensstonde
U Zone Gods! want gij maakt waarlijk vrij.
Alleen gij weet, dit logge vleesch der zonde
(Hoe lang nog, Heer!) belemmert mij.

O Laat mijn moed, mijn ijver niet verflauwen!
De wereld gaat voorbij, haar vreugd verlept.
Schrijf gij mijn naam ter rolle der getrouwen,
Die gij u zelf verkoren hebt.

EEN DANKTOON.

Nog ééns het speeltuig
Den wand ontruk!t!
Nog ééns de snaren
Met kracht gedruk!t!
Nog eens gezongen,
Al klinkt het ruw,
Een lied der liefde,
Mijn God, voor U!

Wijkt koude nevels,
Wijkt uit de ziel,
Waarin een lichtstraal
Des hemels viel!
Want de oude liefde
Van 't nieuwe hart,
Goddank! is sterker
Dan zonde en smart!

Zou 'k U niet zeegeven
Voor wat gij deedt
Om mij te troosten
In al mijn leed?
Zou 'k U niet danken
Voor al uw zorg,
Schoon ik mijn nooden
Den mensch verborg?

Ja, wees geprezen,
O God des lichts,
O God der liefde
En des gericht's!
Waar vind ik woorden?
Ik heb er geen.....
Naar waarde U danken
Dat kan slechts Eén.

O trouwe Heiland!
Hoe menig kruis
Legt ge in de weegschaal
Van hart en huis.
Op dat geen dezer
Den doorslag haal,
Werpt gij Uw kruishout
In de andre schaal.

Soms worden tranen
Alléén geschreid,
En strijden we eenzaam
Den bangsten strijd;
Maar, Heer en Heiland!
Uw broederhart
Deelt alle lijden
Sust alle smart.

Is 't hier beneden
Vaak koud en kil,
En woest en ledig,
En doodsch en stil:
Gun mij dan even,
Uw naam ten prijs,
Een blik naar boven,
In 't Paradijs!

Maar Heer, nog liever
Zie 'k in uw hart,
Dat om mijn zonden
Doorstoken werd.
Dáár staat geschreven:
„Ik heb u lief,
Ondanks uw snoodheid,
Voor eeuwig lief!”

U zij de aanbedding
En eer gebracht!
Gij hebt het kwade
Tot goed gedacht;
Gij hebt in zegen
Den vloek verkeerd;
Hebt ons behouden
En God geëerd!

Sterk nu mijn handen;
Schraag, Heer! mijn voet;
Geef hemelblijdschap
In tegenspoed;
Een pinkstertonge,
Een pinksterhart.....
Dan is niet langer
De spraak verward.

Geef elk dien zegen,
Barmhartig God!
Dan wacht der wereld
Een beter lot;
Een hof van Eden
Wordt dan het huis,
Een boom des levens
Mijns Heilands kruis.

